

Briuselis, 2025 07 16
COM(2025) 580 final

2025/0580 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

**dėl akcizų, taikomų tabakui ir su tabako gaminiais susijusiems gaminiams, struktūros
ir tarifų (nauja redakcija)**

{SEC(2025) 560 final} - {SWD(2025) 560 final} - {SWD(2025) 561 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

Tarybos direktyvoje 2011/64/ES dėl akcizų, taikomų apdorotam tabakui, struktūros ir tarifų¹ (toliau – direktyva) apibrėžti bei suklasifikuoti tabako gaminiai (cigaretės, cigarai, cigarilės ir rūkomasis tabakas) ir nustatyti taikytini minimalūs akcizo tarifai. Direktyvos tikslas yra užtikrinti tinkamą ES vidaus rinkos veikimą, kartu užtikrinant aukštą žmogaus sveikatos apsaugos lygį.

Vis dėlto, kaip nurodyta 2020 m. vasario 10 d. paskelbtame direktyvos vertinime², nustatyta, kad šie tikslai direktyva nebėra visapusiškai pasiekiami. Vertinime atkreiptas dėmesys į pagrindinius dabartinės teisinės sistemos apribojimus. Visų pirma, ilgainiui bendra nauda rinkos veikimui sumažėjo, nes nuostatos dėl minimalių akcizo tarifų tik nuosaikiai prisidėjo prie mokesčių tarifų ir kainų valstybėse narėse didinimo. Vertinimas parodė, kad dabartinių direktyvos nuostatų veiksmingumas atgrasant nuo vartojimo sumažėjo. Direktyvoje nustatyti minimalūs tarifai pastaraisiais metais nesikeitė arba keitėsi nedaug, todėl prarado savo poveikį daugumos valstybių narių fiskalinei politikai.

Didelį susirūpinimą tebekelia didelis rūkančiųjų skaičius ES – 21 proc. jaunimo rūko³. Paskelbtame Europos kovos su vėžiu plane atkreiptas dėmesys į svarbų apmokestinimo vaidmenį mažinant tabako vartojimą ir atgrasant jaunimą nuo rūkymo. Esami skirtumai ES kai kada lemia didelius nenumatytus tarpvalstybinius srautus, todėl kai kurios valstybės narės daug mokesčių pajamų praranda, o kitos – gauna. Taip pat kai kurioms valstybėms narėms susirūpinimą kelia tarpvalstybinių srautų žalos visuomenės sveikatos politikai mastas. Be to, vertinime atkreiptas dėmesys į tai, kaip naujų gaminių, pvz., elektroninių cigarečių, kaitinamojo tabako gaminių ir naujos kartos modernių nikotino turinčių gaminių atsiradimas atskleidžia dabartinės teisinės sistemos ribotumą, nes direktyva negalima užtikrinti darnios naujų gaminių apmokestinimo tvarkos. Dėl to kyla sunkumų siekiant užtikrinti sklandų vidaus rinkos veikimą. Todėl dauguma valstybių narių nustatė akcizus elektroninių cigarečių skysčiams ir kaitinamajam tabakui ir šie akcizai valstybėse narėse skiriasi. Kadangi šie gaminiai nėra suderinti, valstybės narės turi nedaug galimybių stebėti rinkos pokyčius ir kontroliuoti gabenimą.

Galiausiai, neteisėtos prekybos tabako gaminiiais mastas tebėra didelis ir toliau kelia susirūpinimą visoje ES. Daugumai valstybių narių vis daugiau susirūpinimo kelia žaliavinio tabako nukreipimas į neteisėtą gamybą ES. Vertinime padaryta išvada, kad reikia visapusiškesnio požiūrio, kuriuo būtų atsižvelgiama į visus tabako kontrolės aspektus, įskaitant visuomenės sveikatą, apmokestinimą, kovą su neteisėta prekyba ir aplinkos klausimus.

Remiantis šiomis išvadomis ir atsižvelgiant į tai, kad direktyva yra nepakankamai veiksminga, aktuali ir nuosekli, dabartines taisykles reikia pakeisti, siekiant:

---

¹ [Tarybos direktyva 2011/64/ES](#) dėl akcizų, taikomų apdorotam tabakui, struktūros ir tarifų (OL L 176, 2011 7 5, p. 24).

² 2011 m. birželio 21 d. Tarybos direktyvos 2011/64/ES dėl akcizų, taikomų apdorotam tabakui, struktūros ir tarifų, [vertinimas](#) (SWD(2020) 33 *final*).

³ ES rūkymo demografiniai duomenys ir statistika: [Tobacco consumption statistics - Statistics Explained - Eurostat](#) (Tabako vartojimo statistika. Paaiškinta statistika. Eurostatas)

- užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą;
- užtikrinti aukštą žmogaus sveikatos apsaugos lygį ir padėti siekti Europos kovos su vėžiu plano tikslų;
- stiprinti kovą su sukčiavimu bei mokesčių vengimu ir apsaugoti valstybių narių pajamas.

Šių tikslų pirmiausia bus siekiama peržiūrint minimalių tarifų struktūrą bei tam tikras tradicinių gaminių apibrėžtis ir išplečiant direktyvos taikymo sritį, įtraukiant į ją naujus gaminius ir žaliavinį tabaką.

Ši direktyva yra dalis platesnės ES politikos sistemos, kuria nustatomos bendrosios visiems akcizais apmokestinamiems gaminiams taikomos nuostatos ir muitų sąjungos teisės aktai, taip pat tabako kontrolės politika ir kovos su neteisėta prekyba, sukčiavimu mokesčiais ir mokesčių vengimu politika.

Ši peržiūra yra Europos kovos su vėžiu plano⁴ dalis, nes tabako apmokestinimas yra viena iš veiksmingiausių priemonių, kuriomis siekiama mažinti rūkymo paplitimą ir skatinti jaunimą nepradėti rūkyti. Šia iniciatyva padedama siekti plano tikslo, nes tabako ir su tabako gaminiiais susijusių gaminių apmokestinimas geriau suderinamas su sveikatos tikslais, prisitaikoma prie naujų pokyčių ir rinkos tendencijų, nustatomos suderintos naujiems gaminiams ir žaliaviniam tabakui skirtos taisyklės ir peržiūrimos apdorotam tabakui (cigarams, cigarilėms, kaljanų tabakui ir kaitinamojo tabako gaminiams) taikomos taisyklės.

Ši iniciatyva pristatoma kartu su Tarybos direktyvos (ES) 2020/262⁵, kuria nustatoma bendroji akcizais apmokestinamoms prekėms taikoma tvarka, pakeitimu. Šis techninis pakeitimas suteiks teisinio aiškumo ir užtikrins, kad bendroji akcizų tvarka būtų taikoma naujai apibrėžtiems tabako bei su tabako gaminiiais susijusiems gaminiams ir žaliaviniam tabakui⁶.

2020 m. birželio 2 d. Taryba, remdamasi vertinimo rezultatais, priėmė išvadas⁷ dėl direktyvos peržiūros, kuriose pabrėžė, kad siekiant visoje ES užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir aukštą žmogaus sveikatos apsaugos lygį reikia iš dalies pakeisti direktyvą. Taryba paragino Europos Komisiją pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl direktyvos peržiūros remiantis poveikio vertinimu. Europos Parlamentas taip pat pritarė plataus užmojo direktyvos ir minimalių ES tarifų peržiūrai, siekiant geriau prisidėti prie sveikatos srities tikslų įgyvendinimo⁸.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pasiūlymu skatinama siekti direktyvos tikslų užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir aukštą žmogaus sveikatos apsaugos lygį, taip pat visa apimančio tikslo užtikrinti veiksmingą akcizų administravimą, kuriuo įgyvendinami Tarybos direktyvos 2020/262/ES, kuria

⁴ [Europos kovos su vėžiu planas](#) (SWD(2021) 44 *final*).

⁵ 2019 m. gruodžio 19 d. [Tarybos direktyva \(ES\) 2020/262](#), kuria nustatoma bendroji akcizų tvarka (nauja redakcija), (OL L 58, 2020 2 27, p. 4).

⁶ Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos (ES) 2020/262, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos (ES) 2020/262 nuostatos dėl bendrosios akcizų, taikomų tabako ir su tabako gaminiiais susijusiems gaminiams, tvarkos, (COM(2025) 581).

⁷ [Tarybos išvados dėl akcizų, taikomų apdorotam tabakui, struktūros ir tarifų](#).

⁸ [2022 m. kovo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl sąžiningo ir supaprastinto apmokestinimo remiant ekonomikos atgaivinimo strategiją \(EP veiksmai, susiję su liepos mėn. Komisijos veiksmų planu ir jo 25 iniciatyvomis PVM, verslo ir individualaus apmokestinimo srityse\)](#).

nustatoma bendroji akcizų tvarka⁹, tikslai ir kuris su šiais tikslais dera. Tarybos direktyva 2020/262/ES nustatomos suderintos prievolės apskaičiuoti akcizus atsiradimo sąlygos ir visų akcizais apmokestinamų prekių (alkoholio, tabako ir energetikos produktų) gabenimo ir kontrolės reikalavimai, kartu užtikrinant, kad valstybės narės galiausiai surinktų teisingą mokesčių skolą.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Direktyvos peržiūra yra neatsiejama Europos kovos su vėžiu plano dalis. Didesni tabako mokesčiai ir kainos pasirodė esantys viena iš veiksmingiausių priemonių mažinti bendrą tabako vartojimą, skatinti rūkančiuosius mesti rūkyti, mažinti pradedančių rūkyti jaunuolių skaičių, mažinti vartojimą tarp toliau rūkančių asmenų, gerinti visuomenės sveikatą ir didinti pajamas iš tabako mokesčių. Šis pasiūlymas dera su 2024 m. gruodžio 3 d. Tarybos rekomendacija dėl aplinkos be dūmų ir aerozolių¹⁰ ir kitomis būsimomis iniciatyvomis pagal Europos kovos su vėžiu planą peržiūrėti esamus tabako kontrolės srities teisės aktus, įskaitant Tabako gaminių direktyvą¹¹. Tabako kontrolės politika ir tabako apmokestinimas veikia kartu, todėl tabako kontrolės politika yra daug patikimesnė ir veiksmingesnė, jei dera su tabako apmokestinimu. Be šio su elgesiu susijusio poveikio, apmokestinimu visuomenei siunčiamas bendrasis kainos signalas, kad rūkymas iš tikrųjų yra žalingas vartotojams ir visais įmanomais būdais reikėtų skatinti nerūkyti. Peržiūrėjus direktyvą, valstybėms narėms bus padedama siekti Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) tabako kontrolės pagrindų konvencijos¹² tikslų, taip pat priimant mokesčines tabako paklausos mažinimo priemones.

Pasiūlymas dera su ES veiksmų planu dėl sąžiningo ir supaprastinto apmokestinimo veiksmų plano, kuriuo remiama ekonomikos atgaivinimo strategija¹³, ir kuriame nustatytos priemonės, padedančios valstybėms narėms užtikrinti mokesčių taisyklių laikymąsi, gerinti mokesčių prievolių vykdymą ir užtikrinti patikimas mokesčines pajamas. Jis taip pat dera su atsižvelgiant į ES sąžiningo ir supaprastinto apmokestinimo veiksmų planą, kuriuo remiama ekonomikos atgaivinimo strategija, paskelbta Europos Parlamento rezoliucija¹⁴, kurioje raginama atlikti direktyvos ir minimalių ES mokesčių tarifų plataus užmojo peržiūrą, siekiant geriau prisidėti prie sveikatos srities tikslų įgyvendinimo.

Pasiūlymas akcizais apmokestinamų prekių gabenimo ir kontrolės sistemą (EMCS) taikyti žaliaviniam tabakui dera su Antruoju kovos su neteisėta prekyba tabako gaminiais veiksmų

---

⁹ 2019 m. gruodžio 19 d. [Tarybos direktyva \(ES\) 2020/262](#), kuria nustatoma bendroji akcizų tvarka (nauja redakcija), (OL L 58, 2020 2 27, p. 4).

¹⁰ [Tarybos rekomendacija dėl aplinkos be dūmų ir aerozolių, kuria pakeičiama Tarybos rekomendacija 2009/C 296/02](#).

¹¹ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [2014/40/ES](#) dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių tabako ir susijusių gaminių gamybą, pateikimą ir pardavimą, suderinimo ir kuria panaikinama Direktyva 2001/37/EB, (OL L 127, 2014 4 29, p. 1).

¹² PSO tabako kontrolės pagrindų konvencija (TKPK) yra teisiškai privaloma tarptautinė sutartis, kuria siekiama mažinti tabako vartojimo poveikį sveikatai ir ekonomikai.

¹³ KOMISIJOS [KOMUNIKATAS](#) EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI „Sąžiningo ir supaprastinto apmokestinimo veiksmų planas, kuriuo remiama ekonomikos atgaivinimo strategija“ (COM(2020) 312 final).

¹⁴ [2022 m. kovo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl sąžiningo ir supaprastinto apmokestinimo remiant ekonomikos atgaivinimo strategiją \(EP veiksmai, susiję su liepos mėn. Komisijos veiksmų planu ir jo 25 iniciatyvomis PVM, verslo ir individualaus apmokestinimo srityse\)](#).

planu¹⁵, kuriame siūloma parengti operatyvines priemones, kad būtų galima geriau stebėti ir kontroliuoti tarpvalstybinį žaliavinio ir susmulkinto tabako gabenimą į ES ir jos viduje.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV)¹⁶ 113 straipsniu. Šiame straipsnyje nustatyta, kad Taryba, spręsdama pagal specialią teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu bei Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, vieningai priima nuostatas dėl valstybių narių netiesioginio apmokestinimo taisyklių suderinimo.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Kadangi šio pasiūlymo tikslų vien valstybės narės negali deramai pasiekti, laikantis SESV 5 straipsnyje nustatytų subsidiarumo ir proporcingumo principų jų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu. Daugiausia dėmesio skiriant su tarpvalstybiniais klausimais susijusioms sritims, pasiūlymu neviršijama to, kas būtina šiems tikslams pasiekti.

Dabartinės direktyvos trūkumus galima pašalinti tik atliekant peržiūrą. Beveik visos valstybės narės su minimalaus ES apmokestinimo realios vertės erozija kovoja didindamos savo nacionalinius akcizų tarifus. Tačiau vartotojai gali įsigyti pigesnių tabako gaminių dėl galimybės pirkti kitose šalyse, vienu gaminių pakeitimo kitais ir neteisėtos rinkos, o visa tai kenkia visuomenės sveikatos politikai. Be to, dėl neaiškių tam tikrų tabako gaminių (ypač kaljanų tabako ir cigarilių) apibrėžčių ES lygmeniu atsirado skirtingas nacionalinis požiūris į tarifus bei apmokestinimo tvarką ir susiformavo mokesčių vengimo praktika.

Nesant ES lygmens teisės aktų ir aiškių nuostatų, skirtų naujiems gaminiams (pvz., elektroninėms cigaretėms ir kaitinamajam tabakui), kurie naudojami kaip tradicinio tabako pakaitalai, valstybėse narėse pradėta taikyti skirtinga apmokestinimo tvarka, todėl atsirado administracinių sunkumų. Skirtingas nacionalinis požiūris iškraipo konkurenciją, trikdo tinkamą vidaus rinkos veikimą ir kenkia tabako kontrolės politikai. Dauguma suinteresuotųjų šalių sutaria, kad naujus gaminius būtina suderinti ES akcizų teisės aktuose. Į tai, kad būtina skubiai atnaujinti ES reguliavimo sistemą, siekiant išvengti teisinio netikrumo ir reguliavimo skirtumų ES, atkreiptas dėmesys Tarybos išvadose dėl direktyvos vertinimo¹⁷. Be to, reikėtų konkrečiai nurodyti, kad už konkrečių veiksmų įgyvendinimą siekiant užkirsti kelią neteisėtą ir suklastotą gaminių apyvartai ir patekimui į ES muitų sąjungą yra atsakingos valstybės narės.

Daugumoje valstybių narių apie žaliavinio tabako gabenimą būtina pranešti kompetentingoms institucijoms. Tačiau valstybės narės taip pat pripažįsta, kad dėl šios tvarkos tik nacionalinės taikymo srities ji yra kur kas mažiau veiksminga. Kaip pabrėžta Tarybos išvadose, negalima veiksmingai kontroliuoti tarpvalstybinio žaliavinio tabako gabenimo, nes nėra tinkamų ES kontrolės taisyklių.

Valstybių narių interesams kenkiančių problemų ištakos yra bendros ir šių problemų negali išspręsti vien atskiros valstybės narės. Todėl pasiūlymas iš dalies pakeisti direktyvos

¹⁵ KOMISIJOS [KOMUNIKATAS](#) EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI „Antrasis kovos su neteisėta prekyba tabako gaminiiais veiksmų planas (2018–2022 m.)“ (COM/2018/846 final).

¹⁶ [Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo](#) suvestinė redakcija (OL C 326, 2012 10 26, p. 47).

¹⁷ [Tarybos išvados dėl akcizų, taikomų apdorotam tabakui, struktūros ir tarifų.](#)

nuostatas yra būtinas. Jokia alternatyvia nacionaline, dvišale arba kitokia tarptautine iniciatyva nebūtų užtikrinamas toks pat veiksmingumas sprendžiant šį klausimą visų ES lygmens suinteresuotųjų šalių naudai.

- **Proporcingumo principas**

Šis pasiūlymas atitinka SESV 5 straipsnio 4 dalyje nustatytus proporcingumo principus. Siūlomais pakeitimais neviršijama to, kas būtina pirmiau nurodytiems trūkumams pašalinti ir Sutarties tikslams – užtikrinti tinkamą ir veiksmingą vidaus rinkos veikimą – įgyvendinti. Visų pirma, siūlomu gabenimo ir kontrolės reikalavimų taikymo srities išplėtimu, įtraukiant į ją naujus gaminius (elektroninių cigarečių skysčius ir kitus nikotino turinčius gaminius), būtų pašalintos dėl valstybių narių taisyklių ir tvarkos susiskaidymo atsiradusios rinkos kliūtys ir kartu būtų sumažinta papildoma administracinė našta. Taikant gabenimo ir kontrolės reikalavimus žaliaviniam tabakui, taip pat būtų lengviau stebėti šią rinką ir užtikrinti veiksmingesnį mokesčių administravimą, kartu pažabojant sukčiavimą mokesčiais.

Padidinus tabako gaminiams taikomus minimalius ES akcizų tarifus, bus padedama įgyvendinti SESV 168 straipsnyje nustatytus ES sveikatos srities tikslus ir įvykdyti Europos kovos su vėžiu plano uždavinius, nes bus mažinamas rūkymo paplitimas.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma direktyva, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/64/ES. Jokia kita nacionalinė, dvišalė arba kitokia tarptautinė iniciatyva neužtikrintų tokio pat veiksmingumo vidaus rinkos veikimo atžvilgiu. Todėl ir didelė pridėtinė vertė yra sukuriama apmokestinimo akcizu ES lygmeniu tikslais nustatant bendras naujų gaminių – tradicinio apdoroto tabako pakaitalų – ir žaliavinio tabako apibrėžtis ir gabenimo bei kontrolės reikalavimus.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Direktyva jau įvertinta. Vertinimas prasidėjo 2012 m. pagal Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT). Konsorciumas, vadovaujamas bendrovės „Ramboll Management Consulting“, užbaigė nepriklausomą vertinimo tyrimą 2014 m. Remdamasi šiuo vertinimu, Komisija 2015 m. pabaigoje pateikė Tarybai ataskaitą¹⁸, o 2016 m. kovo mėn. gavo įgaliojimą ištirti galimybę atlikti teisės akto peržiūrą¹⁹. Vėliau 2016–2017 m. įmonė „Economisti Associati“ atliko poveikio vertinimo tyrimą²⁰, o juo remdamasi Komisija 2018 m. pateikė Tarybai galutinę ataskaitą²¹, kurioje buvo paaiškinta, kodėl tam tikrais klausimais Tarybos direktyvos 2011/64/ES peržiūros nereikia arba tuo metu ją atlikti būtų buvę per anksti.

2018–2019 m. įmonė „Economisti Associati“ atliko antrą direktyvos vertinimą²². Atliekant naująjį vertinimą daugiausia dėmesio skirta rūkomajam tabakui taikomų akcizų struktūrai bei

---

¹⁸ KOMISIJOS [ATASKAITA](#) TARYBAI dėl Direktyvos 2011/64/ES dėl akcizų, taikomų apdorotam tabakui, struktūros ir tarifų vertinimo pagal REFIT programą, COM(2015) 621.

¹⁹ [Tarybos išvados dėl akcizų, taikomų apdorotam tabakui, struktūros ir tarifų](#), 2016 03 08.

²⁰ Įmonės „Economisti Associati“ atliktas Tarybos direktyvos 2011/64/ES dėl akcizų, taikomų apdorotam tabakui, struktūros ir tarifų, [tyrimas](#), 2017 m.

²¹ [ATASKAITA](#) KOMISIJOS ATASKAITA TARYBAI dėl Direktyvos 2011/64/ES dėl akcizų, taikomų apdorotam tabakui, struktūros ir tarifų, COM(2018) 17 *final*.

²² Įmonės „Economisti Associati“ atliktas Tarybos direktyvos 2011/64/ES dėl akcizų, taikomų apdorotam tabakui, struktūros ir tarifų, [tyrimas](#), 2019 m.

minimaliems tarifams ir peržiūrėti nauji gaminiai (konkrečiai kaitinamasis tabakas ir elektroninės cigaretės), atsižvelgiant į laipsnišką jų skverbimąsi į rinką. Į išorės tyrimo rekomendacijas ir rezultatus atsižvelgta 2020 m. vasario mėn. Tarybai pateiktoje Komisijos vertinimo ataskaitoje²³.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Pagal konsultacijų strategiją siekta surinkti suinteresuotųjų šalių atsiliepimus apie tai, kaip dabartinės taisyklės dėl akcizo struktūros taikomos apdoroto tabako gaminiams, ir sužinoti jų nuomonę apie galimus pakeitimus.

Strategiją sudarė i) išsamūs pokalbiai su valstybių narių institucijų atstovais, Komisijos darbuotojais, pramonės atstovais, visuomenės sveikatos ekspertais, nevyriausybinų organizacijų (NVO) atstovais, specialistais, mokslo tiriamųjų įstaigų atstovais ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis (iš viso 105 pokalbiai); ii) įžanginio poveikio vertinimo, skirto atsiliepimams, skelbimas ir nuo 2021 m. kovo 30 d. iki birželio 26 d. vykusios viešos konsultacijos internetu, per kurias gauti 7 262 atsakymai ir 235 pozicijų dokumentai, iii) tikslinės valstybių narių valdžios institucijų apklausos ir 2024 m. spalio 3 d. pagal programą „Fiscalis“ surengtas praktinis seminaras dėl naujų gaminių apmokestinimo, kuriame dalyvavo ekspertai iš ES šalių; iv) 2022 m. gegužės 18 d. vykęs virtualus tabako apmokestinimui skirtas renginys, kuriame galėjo dalyvauti visos suinteresuotosios šalys.

Konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis ataskaita pateikiama prie šio pasiūlymo pridedamo poveikio vertinimo 2 priede. Dauguma suinteresuotųjų šalių pripažino, kad apmokestinimas yra veiksmingiausia rūkymo paplitimo ribojimo priemonė, ir pritarė tam, kad nustatant apmokestinimo dydį, reikia atsižvelgti į įperkumą. Per viešas konsultacijas patvirtinta, kad svarbu kovoti su vis dažnesniu gamyklose pagamintų cigarečių pakeitimu esamais suderintais, o dar dažniau – nesuderintais gaminiams. Nors piliečiai ir pramonės atstovai didesnio įvairių gaminių apmokestinimo idėjai priešinosi, dauguma jų pripažino, kad tolesni veiksmai siekiant panaikinti cigarečių, smulkinto tabako ir cigarilių akcizų tarifų skirtumus gali būti pagrįsti. Akademinės bendruomenės nariai, NVO, visuomenės sveikatos ekspertai ir kiti respondentai beveik visuotinai sutiko su tuo, kad reikia didinti apmokestinimą ir pašalinti esamus gaminiams taikomų mokesčių skirtumus. Be to, visuomenės sveikatos institucijų nuomone, mokesčių didinimas yra antras pagal veiksmingumą būdas po nacionalinių apribojimų (pardavimo draudimų ir pan.) mažinti rūkymo paplitimą.

Dauguma viešų konsultacijų respondentų kovą su neteisėta prekyba tabaku ir tabako gamyba laiko prioritetu. Nors dėl būtinybės imtis tolesnių bendrų ES veiksmų šioje srityje iš esmės sutaria visų kategorijų suinteresuotosios šalys, skiriasi nuomonės dėl to, kokių veiksmų reikia imtis. Daugelis pramonės atstovų ir kai kurie akademinės bendruomenės nariai siūlo kovoti su neteisėta veikla taikant administracinį *ad hoc* mechanizmą, o ne į direktyvos taikymo sritį įtraukti žaliavinį tabaką, o tai reiškia, kad turėtų būti taikomi gabenimo ir kontrolės reikalavimai, įskaitant EMCS, pagal horizontaliąją direktyvą²⁴. Tačiau taisyklių vykdymo užtikrinimo specialistai, mokesčių administratoriai ir muitinės, piliečiai ir tabako kontrolės NVO daugiausia pritaria tam, kad būtų taikoma EMCS, argumentuodami tuo, kad tai būtų praktiška ir įgyvendinama. Nepaisant nuomonių skirtumų, Komisija mano, kad EMCS, kuri akcizo tikslais jau taikoma daugiau nei dvidešimt metų, ES derinimo tikslais yra veiksmingiausia ir efektyviausia priemonė. Be to, pradėjusios taikyti EMCS akcizais

²³ 2011 m. birželio 21 d. Tarybos direktyvos 2011/64/ES dėl akcizų, taikomų apdorotam tabakui, struktūros ir tarifų, [vertinimas](#) (SWD(2020) 33 final).

²⁴ 2019 m. gruodžio 19 d. [Tarybos direktyva \(ES\) 2020/262](#), kuria nustatoma bendroji akcizų tvarka (nauja redakcija), (OL L 58, 2020 2 27, p. 4).

apmokestinamoms prekėms, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, valstybės narės sutaupė daug administracinių išlaidų, todėl galėjo geriau nustatyti fiskalinę riziką. Ekonominės veiklos vykdytojai nurodė apskritai esantys patenkinti šia tvarka²⁵.

Per konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis taip pat patvirtinta, kad nauji gaminiai, ypač kaitinamasis tabakas ir elektroninių cigarečių skysčiai, nors ir pamažu, iš tradicinių tabako gaminių atima vis didesnę rinkos dalį. Dauguma viešų konsultacijų respondentų pritarė suderintoms apmokestinimo taisyklėms ir atskirai kaitinamojo tabako akcizo kategorijai. Vartotojų nuomonės dėl to, ar ES lygmeniu reikėtų suderinti elektroninių cigarečių skysčiams taikomas apmokestinimo taisykles, yra labai prieštaringos. Šiam klausimui daug dėmesio skirta kai kuriuose labai panašiuose per viešas konsultacijas gautuose atsakymuose, kuriuose dauguma viešų konsultacijų respondentų, ypač piliečiai, nurodė prieštaraujantys suderintos mokesčių sistemos taikymui elektroninėms cigaretėms apskritai, o konkrečiai – skysčiams, kuriuose nėra nikotino. Vis dėlto Komisija mano, kad skysčius, kuriuose nėra nikotino, būtina įtraukti į direktyvos taikymo sritį, siekiant pažaboti mokesčių vengimą užsiimant „pasidaryk pats“ pobūdžio praktika (kaip paaiškinta poveikio vertinime, tai praktika, kai vartotojai į skysčius, kuriuose nėra nikotino, prideda labai stipraus neutralaus nikotino tirpalą).

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Šis pasiūlymas grindžiamas i) 2018–2019 m. atlikto vertinimo tyrimo analize, ii) 2020 m. Tarybai pateikta Komisijos ataskaita ir iii) 2021 m. tyrimu „Tabako apmokestinimo akcizu taisyklių peržiūros poveikio analizė“²⁶, atnaujintu atsižvelgiant į naujausius rinkos ir reglamentavimo pokyčius 2025 m.²⁷ Į šį tyrimą, per kurį rinkti ir analizuoti duomenys apie sąnaudas ir naudą, siekiant išsiaiškinti Komisijos vertinimo ataskaitoje nustatytų problemų mastą ir konsultacijų rezultatus, atsižvelgta rengiant prie šio pasiūlymo pridedamą poveikio vertinimą.

- **Poveikio vertinimas**

Pasiūlymo poveikio vertinimą 2022 m. liepos 19 d. apsvarstė Reglamentavimo patikros valdyba. Valdyba pateikė teigiamą nuomonę ir rekomendacijas, į kurias buvo atsižvelgta. Valdybos nuomonė, rekomendacijos ir paaiškinimas, kaip į jas atsižvelgta, pateikiami prie šio pasiūlymo pridedamo Komisijos tarnybų darbinio dokumento 1 priede. Būtų galima paminėti šiuos svarbius papildymus ir (arba) paaiškinimus:

- įtraukti įvairių šaltinių, įskaitant PSO, Pasaulio banką ir akademinis vertinimus, duomenys, patvirtinantys esminį apmokestinimo vaidmenį mažinant tabako vartojimą. Įtraukta intervencijos logikos diagrama, pagrindžianti direktyvos peržiūrą;
- atsižvelgiant į koncentruotą tabako sektoriaus pobūdį, išplėsta susijusio poveikio ekonominės veiklos vykdytojams ir užimtumui analizė. Remiantis poveikio mažosioms ir vidutinėms įmonėms tyrimu, paaiškintas poveikis MVI, atsižvelgiant į tai, kad tai aktualiausia elektroninių cigarečių skysčių sektoriui, kuriame dominuoja MVI;

---

²⁵ [Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria nustatoma bendroji akcizų tvarka \(nauja redakcija\) \(SWD\(2018\) 261 final\).](#)

²⁶ Įmonės „Economisti Associati“ tyrimas „Impact analysis of the review of tobacco excise duty rules“, 2021 m. Neskelbta.

²⁷ Įmonės „Economisti Associati“ tyrimas „Specific Assignment: Study on the impact analysis of a review of tobacco taxation rules: update with recent market and regulatory developments“, 2025 m. Neskelbta.

- paaiškintas ekonometrinis modeliavimas (metodai, pagrindinės prielaidos ir atskaitos scenarijus). Struktūriškiau pateiktas visas susijęs poveikis. Pateiktas poveikis aplinkai, atsižvelgiant į tai, kad direktyva nėra pagrįsta su aplinka susijusiais argumentais;
- struktūriškiau pateiktos kiekvienos politikos srities sąnaudos ir nauda. Tačiau dėl aiškumo pažymėtina, kad bendra poveikio analizė nepateikiama, nes trijose intervencinių veikslių srityse siekiama skirtingų tikslų (jie pristatyti intervencijos logikos apžvalgoje), todėl skirtingi ekonominės veiklos vykdytojai ir rinkos pateikia skirtingas sąnaudas ir gauna skirtingą naudą;
- paaiškinti pagrindiniai dabartinių nustatytų nominaliųjų minimalių mokesčių tarifų trūkumai (t. y. tai, kad jie negali išlikti aktualūs pasikeitus bendriesiems kainų lygiams kiekviename valstybėje narėje ir skirtingose valstybėse narėse). Įtrauktas paaiškinimas, kad, pasirinkus naują metodą, būtų užtikrinta galimybė nustatant tarifus geriau atsižvelgti į tabako ir susijusių gaminių įperkumą nacionaliniu lygmeniu ir taip daryti tikslingesnę poveikį vartojimui;
- į pagrindinį ataskaitos tekstą skaidriau įtrauktos įvairių suinteresuotųjų šalių nuomonės apie problemas, politikos galimybes ir numatomą poveikį.

Kadangi atlikus poveikio vertinimą tuo metu pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto nebuvo pateiktas, siekiant atnaujinti rinkos ir reguliavimo pokyčius ir susijusią analizę 2024 m. buvo užsakytas tyrimas. Tyrime patvirtinama, kad numatytos galimybės tebėra aktualiausios, o jų numatomas poveikis – tikslus. Poveikio vertinimas buvo atnaujintas tiek, kiek būtina, kad būtų įtraukta tokia naujausia analizė ir siūlant ES suderintus minimalius tarifus būtų atsižvelgta į infliaciją nuo 2022 m. Jis taip pat papildytas konkurencingumo patikra ir MVĮ patikra – abi šios priemonės pateikiamos atitinkamuose poveikio vertinimo prieduose, laikantis naujų geresnio reglamentavimo reikalavimų.

Poveikio vertinime apsvaistytos trys pagrindinės intervencinių veikslių sritys (minimalių ES akcizų tarifų peržiūra, direktyvos taikymo srities išplėtimas, įtraukiant į ją naujus gaminius ir žaliavinį tabaką), kurios dar smulkiau suskirstytos į konkrečias politikos galimybes.

Kiekviena iš šių galimybių buvo įvertinta minimalius ES mokesčių tarifus išreiškiant nominaliosiomis vertėmis arba iš dalies perkamosios galios paritetu (PGP).

Minimalių ES tarifų apskaičiavimo galimybės

2020 m. birželio 2 d. išvadose Taryba primygtinai ragino atliekant būsimas peržiūras atsižvelgti į konkrečią valstybių narių ekonominę situaciją. Todėl poveikio vertinime apsvaistytos galimybės dėl peržiūrėtų ir naujų minimalių ES tarifų, pritaikytų kiekvienai valstybei narei, atsižvelgiant į jos gyventojų perkamąją galią, ir nominaliosiomis vertėmis išreikštų minimalių ES tarifų. Praktiškai būtų taip, kad jei dėl didelio ekonomikos augimo konkrečioje valstybėje narėje perkamoji galia padidėja, šiai valstybei taikomas minimalus akcizas būtų padidinamas (o jei perkamoji galia sumažėja – sumažinamas). Taikant PGP grindžiamą metodą taip pat koreguojamos skirtingos infliacijos tendencijos, nes koreguojant visiškai atsižvelgiama į kainų padidėjimą.

Pereiti prie visiško PGP koregavimo poveikio vertinime nerekomenduota, nes jį nustačius atsirastų dideli kainų svyravimai ir todėl būtų destabilizuota rinka, nes perkamoji galia valstybėse narėse labai skiriasi. Vietoj to siūloma du minimalaus kiekvienai valstybei taikomo tarifo trečdalius išreikšti nominaliosiomis vertėmis, o vieną trečdalį pakoreguoti atsižvelgiant į perkamąją galią, remiantis kiekvienos valstybės narės kainų lygio indeksu. Tokia nominaliosios ir perkamosios galios sudedamųjų dalių proporcija yra įprasta. Taip išlaikoma

pusiausvyra tarp kainų lygių konvergencijos didinimo (taip pat užtikrinant, kad tam tikrose valstybėse narėse nebūtų nustatyti mažesni nei dabartiniai peržiūrėti minimalūs ES tarifai) ir poveikio paskirstymo valstybėse narėse, sumažinant našta toms šalims, kuriose akcizai realiai jau viršija ES vidurkį.

Minimalių ES akcizų tarifų ir tam tikrų tradicinių tabako gaminių kategorijų peržiūra

Apsvarstytos trys galimybės – nuo riboto iki didelio akcizų tarifų padidinimo. Manoma, kad galimybės padidinti smulkintam tabakui, cigarams, cigarilėms ir kitam rūkomajam tabakui taikomus minimalius mokesčių tarifus skirtos laipsniškai mažinti skirtumą tarp šių tarifų ir cigaretėms nustatyto tarifo, vidutiniu laikotarpiu didinti konvergenciją tarp gaminių ir mažinti vienų gaminių pakeitimo kitais gaminiais riziką. Be to, pagal visas tris galimybes nustatomos atskiros cigarilų ir kaljanų tabako kategorijos, kad valstybės narės galėtų priimti geriau pritaikytą apmokestinimo tvarką, atsižvelgdamos į vartojimo tendencijas ir šių konkrečių gaminių rizikos analizę. Nustačius atskirą kaljanų tabako kategoriją ir vidutiniškai padidinus minimalius mokesčių tarifus, padidėtų teisinis tikrumas, o valstybėms narėms būtų lengviau kovoti su neteisėta prekyba (apskaičiuota, kad maždaug 60 proc. ES suvartojamo kaljanų tabako gaunama iš neteisėtų šaltinių), todėl mokesčių administratoriai galėtų veiksmingiau stebėti kaljanų tabako rinką. Direktyvos tikslai būtų pasiekiami visomis trimis apsvaustytomis galimybėmis. Jos dideliu arba labai dideliu mastu, atsižvelgiant į pasirinktą galimybę, padėtų užtikrinti mažesnę tabako gaminių įperkumą, todėl būtų lengviau įgyvendinti ilgalaikį Europos kovos su vėžiu plano tikslą (išugdyti kartą be tabako užtikrinant, kad iki 2040 m. tabaką vartotų mažiau nei 5 proc. gyventojų). Didžiausias padidinimas būtų veiksmingiausias mažinant tabako vartojimą. Tai leistų ES tvirtai siekti įgyvendinti ilgalaikį Europos kovos su vėžiu plano tikslą. Be to, pasirinkus šią galimybę, akcizas galėtų būti labai padidintas beveik pusėje valstybių narių, o kai kuriose – kaip niekad smarkiai, būtent tokiems gaminiams, kuriems taikomas istoriškai žemo lygio apmokestinimas, pvz., cigarams ir cigarilėms, todėl sunku numatyti visą poveikį rinkai (pardavimo apimtys sumažėjimą, dideles ekonominės veiklos vykdytojų reikalavimų laikymosi išlaidas). Vis dėlto iš dalies PGP grindžiamu metodu didžiausias poveikis sumažinamas, todėl galimas platesnis užmojis. Pagal šią galimybę 27 šalių Europos Sąjungoje būtų galima gauti 13,9 mlrd. EUR mokesčių pajamų.

Padidinus minimalius ES mokesčių tarifus, atitinkami gaminiai vartotojams taptų mažiau įperkami, todėl sumažėtų ekonominės veiklos vykdytojų pardavimo apimtys. Tačiau administracinės įmonių ir valstybių narių išlaidos dėl šių tarifų nebūtina padidėtų.

Poveikis užimtumui priklauso nuo rinkos segmento. Tabako auginimas, apdorojimas ir mažmeninė prekyba labai skiriasi atsižvelgiant į gamybos funkciją, darbo imlumą ir rinkos struktūrą. Todėl skirsis ir poveikis. Bendras poveikis užimtumui visoje ekonomikoje būtų nedidelis ir daugiausia būtų juntamas keliose valstybėse narėse²⁸.

Direktyvos taikymo srities išplėtimas, įtraukiant į ją naujus gaminius

Nauji gaminiai (elektroninių cigarečių skysčiai, kitas apdorotas tabakas, nikotino maišeliai ir kiti nikotino gaminiai) tampa vis populiareni, ypač tarp jaunimo. Be to, kad šie gaminiai kelia esminį pavojų visuomenės sveikatai, jie taip pat gali atverti kelią tradiciniam rūkymui. Siūloma suderinti naujus, nuo paskutinės direktyvos peržiūros ES rinkose atsiradusius gaminius, ir taip sudaryti vienodas sąlygas tradiciniams tabako gaminiams ir naujiems

²⁸ Vertinant santykiniais skaičiais, didžiausią poveikį patirsianti valstybė narė bus Bulgarija, kurioje yra palyginti daug tabako augintojų, o gamybos koncentracija – didesnė nei vidutinė. Daug tabako augintojų taip pat yra Graikijoje ir Lenkijoje. Vertinant absoliučiais skaičiais, gamyba yra susikoncentravusi Vokietijoje.

pakaitiniams gaminiams. Apsvarstyti įvairūs tradiciniams tabako gaminiams skirtų minimalių ES mokesčių tarifų didinimo scenarijai: įvertinus vienu gaminių pakeitimo kitais gaminiams riziką, didinimas svyruoja nuo vidutinio iki didelio, remiantis nacionaline praktika tiek tarifų, tiek struktūros atžvilgiu.

Pagal tinkamiausią scenarijų naujiems gaminiams skirti tarifai labiau suvienodinami su kitam rūkomajam tabakui taikomais minimaliais ES tarifais. Siūlomu naujų gaminių akcizų suderinimu būtų pašalintos dėl valstybių narių taisyklių ir tvarkos susiskaidymo atsiradusios rinkos kliūtys, nes būtų pagerintas bendras reguliavimo sistemos nuoseklumas, kartu būtų palengvinta ES vidaus prekyba, o ekonominės veiklos vykdytojams, ypač MVI, visoje vidaus rinkoje būtų užtikrintos vienodos sąlygos. Pagal tinkamiausią požiūrį, be aiškiai apibrėžtų gaminių, reikėtų sukurti visiems kitiems gaminiams, kuriuose yra nikotino, skirtą bendrą kategoriją ir taip atnaujinti ES sistemą atsižvelgiant į rinkos pokyčius bei pašalinti galimas spragas. Kadangi kainomis ir mokestinėmis priemonėmis galima veiksmingiausiai mažinti tabako ir su tabako gaminiams susijusių gaminių vartojimą įvairiose visuomenės grupėse, ypač jaunimo grupėje, tinkamiausia galimybė – didelių minimalių ES mokesčių tarifų nustatymas – yra proporcinga ir geriausiai atitinka ilgalaikius Europos kovos su vėžiu plano tikslus.

Galviausiai, taikant horizontaliosios direktyvos gabenimo ir kontrolės reikalavimus (šiuo metu pagal dabartinę direktyvą jie taikomi tik apdoroto tabako gaminiams), bus užtikrintas veiksmingas ir efektyvus akcizų administravimas, todėl bus lengviau surinkti šiuo metu nesurenkamas pajamas (tai ypač pasakytina apie elektroninių cigarečių skysčius). Apskaičiuota, kad, nustačius akcizų tarifus naujiems gaminiams pagal tinkamiausią galimybę, pajamos padidėtų 900 – 1 700 mln. EUR.

Tinkamiausia galimybė grindžiama pasiteisinusių akcizų apmokestinamoms prekėms tvarkyti taikomų IT sistemų (EMCS ir Akcizų informacijos mainų sistemos) išplėtimu. Susijusioms administracinėms prievolėms taikomas principas „standartiškai skaitmeninis“.

Dėl poveikio administracinėms išlaidoms ir sutaupytoms lėšoms pažymėtina, kad daugiausia administracinių išlaidų tektų elektroninių cigarečių skysčių segmente veikiančioms MVI, ypač įsisteigusiosiosiose tose šalyse, kuriose šiuo metu šiam segmentui apmokestinami nacionalinė apmokestinimo tvarka netaikoma. Vis dėlto siūlomu naujų gaminių akcizų suderinimu būtų pašalintos dėl valstybių narių taisyklių ir tvarkos susiskaidymo atsiradusios rinkos kliūtys, kartu būtų palengvinta ES vidaus prekyba, o ekonominės veiklos vykdytojams, ypač MVI, visoje vidaus rinkoje būtų užtikrintos vienodos sąlygos.

Direktyvos taikymo srities išplėtimas, įtraukiant į ją žaliavinį tabaką

Kaip naują kategoriją siūloma įtraukti žaliavinį tabaką, kuriam būtų taikomos horizontaliosios direktyvos gabenimo ir kontrolės nuostatos. Tai padarius, valstybės narės galėtų geriau kontroliuoti tiekimo grandines ir joms būtų lengviau kovoti su žaliavinio tabako nukreipimu į neteisėtą gamybą. Svarstomos dvi galimybės: nulinis minimalus ES mokesčių tarifas (1 galimybė) arba toks pat minimalus ES mokesčių tarifas, koks taikomas kitam rūkomajam tabakui (2 galimybė). Analizės rezultatai rodo, kad pagal 1 galimybę negautos mokesstinės pajamos sumažėtų maždaug 1,3 mlrd. EUR, o pagal 2 galimybę – beveik 2,6 mlrd. EUR. Kadangi apskaičiuoti bendri su neteisėta prekyba susiję tabako ir su tabako gaminiams susijusių gaminių akcizo nuostoliai vertinami maždaug 13 mlrd. EUR, santykinis siūlomų priemonių poveikis būtų 10–20 proc. dabartinės sukčiavimo mokesčiais sumos susigrąžinimas. Kadangi siūlomomis galimybėmis nesiekama tiesiogiai generuoti mokesčių pajamų, išskyrus dėl sumažėjusio sukčiavimo generuojamas pajamas, tinkamiausia yra 1 galimybė, nes ja atsižvelgiama į proporcingumo principą.

Apsvarstytos visos galimybės ir atskaitos scenarijus, pagal kurį laikomasi reikšmingos žalos aplinkai nedarymo principo. Tabakas yra kultūra, kuriai reikia daug vandens, o jo gamybos procese suvartojama palyginti daug energijos. Išmestos nuorūkos taip pat kenkia aplinkai, nes filtrai nėra biologiškai skaidūs ir mikroplastiko pavidalu aplinkoje gali išlikti labai ilgai. Todėl bet koks tabako vartojimo sumažinimas apmokestinimu teoriškai taip pat sumažintų šį poveikį. Tai dera su Europos klimato teisės akto tikslais.²⁹ Labai trūksta informacijos apie elektroninių cigarečių ir bedūmio tabako (įskaitant bedūmius kaitinamojo tabako gaminius) poveikį aplinkai. Vis dėlto su elektroninių cigarečių gamyba susijusios aplinkos apsaugos sąnaudos vienetai gali būti didesnės už paprastų cigarečių gamybos sąnaudas vienetai.

Direktyvos peržiūra taip pat padedama įgyvendinti darnaus vystymosi tikslus, ypač susijusius su sveikata, lygybe, išteklių sutelkimu, tausiu gamtos išteklių naudojimu, aplinkos apsauga, apsirūpinimo maistu saugumu ir darniomis bendruomenėmis.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Kiekvienos intervencijos srities administracinės ir prisitaikymo išlaidos bei sutaupytos lėšos, susijusios su direktyvos peržiūra, skiriasi. Tradicinio tabako akcizo padidėjimas turės įtakos paklausai, todėl sumažės pardavimas, tačiau ekonominės veiklos vykdytojų ir valdžios institucijų administracinės išlaidos nepadidės.

Remiantis per direktyvos vertinimą surinktais duomenimis padaryta išvada, kad dėl nesuderinto naujiems gaminiams (elektroninių cigarečių skysčiams, kitam apdorotam tabakui ir su tabako gaminiams susijusiems gaminiams) taikomo akcizo ir trūkstant aiškių kaitinamajam tabakui skirtų taisyklių atsirado teisinis ir administracinis netikrumas, todėl rinkos dalyviai patyrė su tarpvalstybiniu gabenimu susijusių administracinių ir sandorio išlaidų. Kadangi daug valstybių narių kaitinamojo tabako gaminius ir elektroninių cigarečių skysčius jau apmokestina, papildomos reguliavimo išlaidos būtų nereikšmingos. 26 Europos šalys apmokestina kaitinamąjį tabaką, o 23 – elektroninių cigarečių skysčius. Didžiąją dalį papildomų išlaidų (apskaičiuota, kad viso *naujų gaminių* sektoriaus vienkartinės išlaidos sudarys 9,6 mln. EUR, o kiekvienais paskesniais metais – 6,3 mln. EUR pasikartojančių išlaidų) patirs e. cigarečių skysčių segmente veikiančios MVI, ypač įsikūrusios šalyse, kuriose šiuo metu nacionalinė apmokestinimo tvarka netaikoma. Laikoma, kad kaitinamojo tabako ir kito apdoroto tabako sektoriaus (ypač nikotino maišelių segmento) veiklos vykdytojais daugumą prievolių jau vykdo, nes abu segmentus iš esmės kontroliuoja tarptautinės tabako bendrovės. Valstybių narių patiriamos vienkartinės reguliavimo išlaidos sudarytų 10 mln. EUR, o kiekvienais paskesniais metais – maždaug 0,5 mln. EUR.

Įtraukus žaliavinį tabaką į EMCS taikymo sritį ir nustatius, kad jam taikomos kitos horizontaliojoje direktyvoje nustatytos kontrolės priemonės, atsirastų papildomų reguliavimo išlaidų. Ekonominės veiklos vykdytojų vienkartinės reikalavimų laikymosi išlaidos siektų 0,1 mln. EUR, metinės pasikartojančios išlaidos – 2 mln. EUR., o valdžios institucijų vienkartinės išlaidos siektų 9,7 mln. EUR ir maždaug 0,7 mln. EUR kiekvienais paskesniais metais. Vis dėlto tai padarius, būtų lengviau vykdyti tarpvalstybinius tyrimus ir traukti atsakomybėn už sukčiavimą. Be to, suderinus gabenimo ir kontrolės reikalavimus, galėtų būti atsisakoma bent kai kurių nacionalinių kontrolės priemonių (registravimo, leidimų išdavimo ir papildomų kontrolės priemonių). Tai savo ruožtu galėtų sumažinti administracinę naštą tiek

---

²⁹ Nustatyti ilgalaikę kryptį, kaip iki 2050 m. socialiai teisingai ir ekonomiškai efektyviai pasiekti neutralaus poveikio klimatui tikslą visose politikos srityse. [Europos klimato teisės akte](#) nustatytas privalomas Sąjungos klimato politikos tikslas iki 2030 m. grynąjį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 55 proc., palyginti su 1990 m.

ekonominės veiklos vykdytojams (kaip nurodyta poveikio vertinime dėl principo „kiek plius, tiek minus“), tiek valdžios institucijoms.

Valstybių narių institucijos mano, kad naujų gaminių ir žaliavinio tabako suderinimo bei gabenimo ir kontrolės reikalavimų taikymo šiems gaminiams nauda tikriausiai viršytų išlaidas.

- **Pagrindinės teisės**

Ši priemonė pagrindinėms teisėms įtakos neturi.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Akcizas yra valstybių narių nacionalinių biudžetų pajamos. Sprendime dėl nuosavų išteklių, pateikiamame lygiagrečiai su šiuo pasiūlymu, numatomi nauji nuosavi ištekliai, kuriuos sudarys tabako ir su tabako gaminiams susijusių gaminių minimalaus tarifo dalis. Nors jis nėra teisiškai susijęs su siūloma direktyvos peržiūra, jis grindžiamas direktyvoje (ir jos peržiūrose) nustatytais politikos pasirinkimais. Juo sustiprinamas įsipareigojimas apsaugoti ir gerinti bendrą piliečių sveikatą, taip pat mažinti iškraipymus, atsirandančius dėl tarpvalstybinės prekybos gaminiams, patenkančiais į direktyvos taikymo sritį.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Tabako apmokestinimas reguliariai stebimas iš valstybių narių renkant informaciją, remiantis Komisijos įgyvendinimo sprendimu³⁰. Be to, Komisijos mokesčių ir muitų generalinis direktorato departamentas ir valstybės narės atnaujina mokesčių tarifų duomenų bazę (Europos mokesčių duomenų bazė). Pagal Tabako gaminių direktyvą sukurta Komisijos atsekamumo ir saugumo elementų sistema sudaro sąlygas stebėti tabako tiekimo grandinę tikroju laiku³¹.

Peržiūrėtų taisyklių įgyvendinimą ir veikimą stebės akcizų komitetas – Komisijos vadovaujamas patariamasis komitetas, kuriame dalyvauja visų valstybių narių atstovai. Šis komitetas teiks ataskaitas įgyvendinimo klausimais ir dėl to, kaip sprendžiamos poveikio vertinime nustatytos problemos. Jis aptars ir aiškins galimus valstybių narių aiškinimo skirtumus. Prireikus naujų teisės aktų pakeitimų, taip pat gali būti konsultuojamasi su Netiesioginio apmokestinimo ekspertų grupe.

Valstybės narės ir Komisija įvertins naujo teisės akto veikimą ir ne anksčiau kaip po penkerių metų nuo jo taikymo pradžios, kai rinkos jau bus prisitaikiusios, o rezultatai bei poveikis – konkrečiai matomi, pateiks vertinimo ataskaitą.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Perėjimas nuo nominaliųjų tarifų prie iš dalies perkamosios galios paritetu (PGP) grindžiamo metodo. 12 straipsnis

---

³⁰ [Komisijos įgyvendinimo sprendimas](#) 2011 m. liepos 28 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas dėl apdorotam tabakui taikomų akcizų struktūros ir tarifų statistinių duomenų, kuriuos valstybės narės turi pateikti pagal Tarybos direktyvas 92/79/EEB ir 92/80/EEB, (OL L 197, 2011 7 29, p. 17).

³¹ Cigarečių ir suktinių tabako tiekimo grandinę – nuo 2019 m. gegužės 20 d., o visų kitų tabako gaminių tiekimo grandinę – nuo 2024 m. gegužės 20 d.

Pagal dabartinę direktyvą kiekvienos gaminio kategorijos minimalūs ES akcizų tarifai išreikšti nominaliosiomis vertėmis, t. y. kaip nustatytoji pinigų suma, kuri taikoma visose valstybėse narėse. Tai atitinka derinant netiesioginius mokesčius paprastai taikomą metodą. Vis dėlto tabako kontrolės požiūriu šis metodas negali būti ilgalaikis sprendimas, nes dėl bendro infliacijos ir pajamų augimo poveikio laikui bėgant vyksta sparti minimalių tarifų erozija. Be to, dėl didelės nuolatinės ekonominių sąlygų (ne tik pajamų, bet ir bendrojo kainų lygio) įvairovės valstybėse narėse bet koks ES lygmeniu nustatytas nominalusis minimalus tarifas paprastai yra per mažas, kad galėtų daryti poveikį didesnių pajamų šalyse. Siekiant užtikrinti teisingą poveikio paskirstymą, siūlomas šis iš dalies PGP grindžiamas metodas:

- dabartinį metodą, pagal kurį minimalus akcizo tarifas išreiškiamas tik nominaliosiomis vertėmis, pakeisti metodu, pagal kurį du trečdaliai mokesčio išreiškiami nominaliosiomis vertėmis, o vienas trečdalis – PGP, t. y. pritaikant dydžius pagal valstybės narės kainų lygio indeksą (KLI). Remiantis KLI, šalis galima palyginti, padalijant perkamosios galios paritetus iš atitinkamų nominaliųjų valiutų kursų. 12 straipsnio 3 dalyje jis apibrėžtas kaip indeksas, kuriuo išreiškiamas konkrečios valstybės narės faktinio individualaus vartojimo kainų lygis, palyginti su svertiniu ES vidurkiu. Šį rodiklį kasmet skelbia ir atnaujina Eurostatas (duomenų rinkinys PRC_PPP_IND). Valstybės narės turėtų remtis naujausiu esamu KLI³² (12 straipsnio 3 dalis);
- atsižvelgti į KLI pokyčius laikui bėgant, kiekvienoje valstybėje narėje atnaujinant taikomą minimalų akcizo tarifą kas trejus metus. Pasirinkus trejų metų laikotarpį, galima užtikrinti pakankamai reguliarų atnaujinimą, siekiant užtikrinti aktualumą, o kartu išvengti neproporcingos administracinės naštos ir netikrumo, kuris atsirastų, jei atnaujinama būtų kasmet. Be to, kai kuriose valstybėse narėse įprasta trejų metų laikotarpiui nustatyti mokesčių politiką;
- kartu, siekiant užtikrinti šios politikos krypties ilgalaikiškumą, minimalų akcizo tarifą siūloma atnaujinti atsižvelgiant į ES vidutinės infliacijos tendencijas, remiantis suderintu vartotojų kainų indeksu (SVKI) (12 straipsnio 2 dalis). Suderintu vartotojų kainų indeksu įvertinami namų ūkių įsigytų **vartojimo prekių ir paslaugų kainų** pokyčiai laikui bėgant, kad būtų galima pateikti **palyginamą infliacijos įvertį**. Jis skelbiamas kas mėnesį ir kas metus ir yra suskirstytas pagal išsamias vartojimo kategorijas. Siekdamas nustatyti procentinį SVKI pokytį per trejus ankstesnius kalendorinius metus, valstybės narės turėtų remtis naujausia esama bendrąja metine Eurostato teikiamų indeksų ES vidutine verte³³. Kad šis atnaujinimas derėtų su KLI koregavimu, siūloma atlikti jį kas trejus metus ir atsižvelgti į jį apskaičiuojant kiekvienoje valstybėje narėje taikytiną minimalų akcizo tarifą.

Tam tikroms tradicinių tabako gaminių kategorijoms taikomų minimalių ES mokesčių tarifų peržiūra. 4, 6, 16, 20 straipsniai

Vadovaujantis tuo pačiu metodu kaip dabartinėje direktyvoje, siūloma išlaikyti dabartinę akcizų struktūrą (*ad valorem*, specifinį arba abiejų derinį), bet tam tikriems tabako gaminiams taikyti skirtingus minimalius akcizų tarifus. Specifiniu mokesčiu užtikrinamas minimalus visų gaminių apmokestinimas ir mažinamos paskatos pakeisti vienus gaminius kitais dėl mokesčių, o proporcinis mokestis automatiškai pritaikomas atsižvelgiant į kainų padidėjimą. Mišrioje struktūroje derinami abiejų komponentų aspektai.

³² Pavyzdžiui, 2025 m. – nacionalinių sąskaitų rodikliu „Price level indices (EU27_2020=100)“.

³³ Pavyzdžiui, nustatant tarifus, taikomus nuo 2031 m., reikia atsižvelgti į procentinį ES vidutinio SVKI pokytį nuo 2027 m. iki 2029 m.

Ad valorem komponentas padeda užtikrinti, kad ES dydžiai pernelyg greitai nepasentų ir išliktų tinkami vidutiniškai turtingesnėse ES šalyse. Specifinis komponentas padeda išvengti mažų kainų segmento plėtros. Dabartiniai minimalūs ES akcizų tarifai vis labiau praranda savo veiksmingumą mažinant tabako vartojimą. Minimalius mokesčių dydžius reikia peržiūrėti, siekiant užtikrinti pusiausvyrą tarp didesnės konvergencijos, tinkamo vidaus rinkos veikimo ir kovos su nepageidaujama padariniais (pvz., pakeitimu, neteisėtu vartojimu, mokesčių vengimu).

Galiausiai, nors pastarąjį dešimtmetį rūkymo paplitimas Europos Sąjungoje sumažėjo (2012–2023 m. nuo 28 proc. iki 24 proc.), išlieka didelių skirtumų tarp šalių ir gyventojų grupių. Nesiimant intervencinių veiksmų, net jei vartojimas mažės dabartiniu tempu, Europos kovos su vėžiu plano ilgalaikio tikslo pasiekti nepavyks.

Įtrauktos atskiros cigarilių (4 straipsnis) ir kaljanų tabako (6 straipsnis) apibrėžtys, kuriomis siekiama padidinti teisinį tikrumą ir sudaryti valstybėms narėms sąlygas priimti labiau pritaikytą apmokestinimo tvarką, atsižvelgiant į šių konkrečių gaminių vartojimo tendencijas ir rizikos analizę, o kaljanų tabako srityje – padėti valstybėms narėms kovoti su neteisėta prekyba, sudarant mokesčių administratoriams sąlygas veiksmingiau stebėti kaljanų tabako rinką.

Cigarų ir cigarilių atskyrimas 4 straipsnio 2 dalyje grindžiamas fizinėmis šių gaminių savybėmis ir dera su esamomis ES teisės aktuose pateiktomis apibrėžtimis³⁴. 6 straipsnyje kaljanų tabakas nuo kito rūkomojo tabako atskiriamas remiantis jo fizinėmis savybėmis bei pagal tai, kaip vartotojai jį ketina vartoti – tai dera su esamomis ES teisės aktuose pateiktomis apibrėžtimis³⁵.

Apdorotam tabakui (cigaretėms, cigarams, cigarilėms, smulkintam suktinių tabakui, kaljanų tabakui, kaitinamajam tabakui ir kitam rūkomajam tabakui) nustatyti didesni minimalūs ES mokesčių tarifai (16 ir 20 straipsniai).

Cigarams, cigarilėms, kitam rūkomajam tabakui, kaljanų tabakui, kaitinamajam tabakui ir kitam apdorotam tabakui siūloma laipsniškai padidinti ES minimalius tarifus, kad būtų sumažintas jiems ir cigaretėms nustatyto tarifo skirtumas ir būtų pasiekta laipsniška gaminių konvergencija ir kuo labiau sumažinta vienu gaminių pakeitimo kitais gaminiiais rizika (20 straipsnio 2 dalis). Numatomas ketverių metų pereinamasis laikotarpis akcizą padidinat po dvejų metų (20 straipsnio 4 ir 5 dalys).

Direktyvos taikymo srities išplėtimas, įtraukiant į ją naujus gaminius 1, 2, 7, 8, 9, 10, 20, 21, 22 ir 28 straipsniai

Siekiant sumažinti paskatas vienus gaminius keisti kitais dėl mokesčių ir užtikrinti teisinį tikrumą siūloma į direktyvos sritį įtraukti naujus gaminius – elektroninių cigarečių skysčius, kitą apdorotą tabaką (kramtomąjį, uostomąjį tabaką), nikotino maišelius ir kitus nikotino turinčius gaminius (2 straipsnis), remiantis valstybių narių esama praktika ir lūkesčiais. Šiandien dauguma valstybių narių taiko akcizus kaitinamojo tabako gaminiams ir elektroninių cigarečių skysčiams.

³⁴ 2007 m. gruodžio 20 d. [Tarybos direktyvos 2007/74/EB](#) dėl keliaujančių iš trečiųjų šalių asmenų importuojamų prekių neapmokestinimo pridėtinės vertės mokesčiu ir akcizais (OL L 346, 2007 12 29, p. 6) 8 straipsnis ir 2019 m. gruodžio 19 d. [Tarybos direktyvos \(ES\) 2020/262](#), kuria nustatoma bendroji akcizų tvarka (nauja redakcija), (OL L 58, 2020 2 27, p. 4), 32 straipsnis.

³⁵ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva 2014/40/ES](#) dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių tabako ir susijusių gaminių gamybą, pateikimą ir pardavimą, suderinimo ir kuria panaikinama Direktyva 2001/37/EB (OL L 127, 2014 4 29, p. 1–38).

7, 8, 9 ir 10 straipsniuose pateiktos naujos apibrėžtys, o 20 ir 22 straipsniuose nustatyti nauji minimalūs ES mokesčių tarifai. 28 straipsnyje numatyta, kad Komisija, atsižvelgdama į reguliavimo ir rinkos pokyčius, turi peržiūrėti minimalius akcizo tarifus kaitinamajam tabakui, elektroninių cigarečių skysčiams, nikotino maišeliams ir kitiems nikotino gaminiams. Galiausiai, nikotino maišeliams ir kitiems nikotino turintiems gaminiams taikant tokį pat metodą, kaip ir kitam rūkomajam tabakui, akcizų didinimui numatytas ketverių metų pereinamasis laikotarpis po dvejų metų akcizą padidinant tiek, kad pasiektų 50 proc. minimalių akcizų tarifų (22 straipsnio 3 ir 4 dalys).

Austrijos, Suomijos ir Švedijos stojimo akto 151 straipsnyje Švedijai leidžiama nukrypti nuo draudimo su sąlyga, kad ji imsis visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šie gaminiai nebūtų pateikiami rinkai valstybėse narėse, kurioms šis draudimas taikomas visapusiškai. Todėl, kadangi oraliniam vartojimui skirto tabako negalima teisėtai pardavinėti nė vienoje valstybėje narėje, išskyrus Švediją³⁶, pagal SESV 113 straipsnį netiesioginių šiems gaminiams taikomų mokesčių derinti nereikalaujama.

Direktyvos taikymo srities išplėtimas, įtraukiant į ją žaliavinį tabaką. 1 ir 23 straipsniai

Kaip nurodyta Komisijos vertinimo ataskaitoje, žaliavinio tabako kontrolės stoka kelia itin didelį susirūpinimą. Duomenys rodo didėjantį nukreipimą į neteisėtą cigarečių gamybą ES. Didele tinkamos tarpvalstybinės stebėsenos kliūtimi suinteresuotosios šalys pirmiausia nurodė tai, kad nėra suderintos žaliavinio tabako apibrėžties.

Siūloma išplėsti direktyvos taikymo sritį, kad į ją patektų žaliavinis tabakas (1 straipsnis), ir nustatyti nulinių minimalių ES akcizų tarifą (23 straipsnis). Taip būtų sudarytos sąlygos taikyti horizontaliojoje direktyvoje nustatytus akcizu apmokestinamų prekių gabenimo ir kontrolės reikalavimus. Kartu valstybėms narėms būtų suteikta lankstumo nustatyti teigiamus tarifus, atsižvelgiant į tai, su kokio masto mokesčių vengimu jos susiduria. Gabenimo ir kontrolės reikalavimus siūloma taikyti pirmojo perdirbimo etape po tabako vytinimo ir džiovinimo. Gabenimas iš lauko į ūkį arba nuimto tabako derliaus surinkimo centrus vyktų ne pagal EMCS. Vadinas, tabako augintojai ir kolektyvinės jų organizacijos būtų atleidžiami nuo EMCS taikymo su sąlyga, kad neatliekamas joks kitas apdorojimas, išskyrus džiovinimą arba vytinimą.

Suderinimas su Tarybos direktyva (ES) 2020/262, kuria nustatoma bendroji akcizais apmokestinamoms prekėms taikoma tvarka. 26 straipsnis

Direktyvos 17 straipsnio 1 dalies b punkte nustatyta pasirinktinė išimtis, taikoma apdorotam tabakui, kuris sunaikinamas esant administracinei priežiūrai. Tačiau Tarybos direktyvos (ES) 2020/262 6 ir 45 straipsniuose nustatyta prievolė visiško akcizais apmokestinamų prekių sunaikinimo arba visiško ar dalinio negrįžtamo praradimo, gavus atitinkamos valstybės narės kompetentingų institucijų leidimą jas sunaikinti, nelaikyti išleidimu vartoti (t. y. nėra prievolės sumokėti akcizą).

Pasenusių nuostatų pašalinimas. 14, 16, 18, 20 straipsniai

Iš direktyvos 14, 16, 18 ir 20 straipsnių bus išbrauktos tam tikroms valstybėms narėms skirtos nukrypti leidžiančios nuostatos ir nuorodos į pereinamuosius laikotarpius, nes baigėsi jų galiojimas ir todėl jų nebereikia.

³⁶ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyvos 2014/40/ES](#) dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių tabako ir susijusių gaminių gamybą, pateikimą ir pardavimą, suderinimo ir kuria panaikinama Direktyva 2001/37/EB, (OL L 127, 2014 4 29, p. 1), 17 straipsnis.

↓ 2011/64/ES

⇒ naujas

2025/0580 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

dėl akcizų, taikomų ~~apdorotam~~ tabakui ⇒ ir su tabako gaminiais susijusiems gaminiais ⇐, struktūros ir tarifų (nauja redakcija)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 113 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

~~perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,~~
☒ teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams, ☒

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

↓ naujas

(1) Tarybos direktyvoje 2011/64/ES¹ reikia padaryti pakeitimų. Dėl aiškumo ta direktyva turėtų būti išdėstyta nauja redakcija;

(2) nuo tada, kai buvo priimta Direktyva 2011/64/ES, tabako rinka labai pasikeitė. Rinkai pateikti nauji gaminiai, kurie yra apdoroto tabako pakaitalai ir kurių sudėtyje yra tabako arba nikotino. Reaguodamos į tai, valstybės narės dėl tų pakaitalų pradėjo taikyti įvairias nacionalines priemones, kurios iškraipo konkurenciją ir kenkia tinkamam vidaus rinkos veikimui. Siekiant vienodo ir sąžiningo apmokestinimo, tokiems apdoroto tabako pakaitalams Sąjungoje turėtų būti taikoma suderinta akcizų struktūra ir suderinti minimalūs akcizų tarifai. Šia direktyva neturėtų būti derinamos oraliniam vartojimui skirto tabako, kurį draudžiama pateikti rinkai pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/40/ES 17 straipsnį, apmokestinimo taisyklės. Siekiant aiškumo, šia direktyva neturėtų būti derinamos oraliniam vartojimui skirtos

---

¹ 2011 m. birželio 21 d. Tarybos direktyva 2011/64/ES dėl akcizų, taikomų apdorotam tabakui, struktūros ir tarifų (OL L 176, 2011 7 5, p. 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/64/oj>).

tabako, pateikto valstybės narės rinkai remiantis Austrijos, Suomijos ir Švedijos stojimo akto 151 straipsniu, apmokestinimo taisyklės;

↓ 2011/64/ES 1 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyva 92/79/EEB dėl mokesčių, taikomų cigaretėms, derinimo, 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyva 92/80/EEB dėl mokesčių, taikomų kitam nei cigaretės pramoniniam tabakui, derinimo ir 1995 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 95/59/EB dėl kitų nei apyvartos mokesčių, kurie turi įtakos apdoroto tabako suvartojimui, buvo keletą kartų iš esmės keičiamos. Dėl aiškumo ir racionalumo minėtos direktyvos turėtų būti kodifikuotos, sujungiant jas į vieną aktą.~~

↓ 2011/64/ES 2 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (3) ☒ reikia užtikrinti ☒, kad Sąjungos teisės aktai, reglamentuojantys su tabako ~~produktais~~ ⇒ ir su tabako gaminiais susijusiais gaminiais ⇐ susijusius fiskalinius klausimus, ☒ toliau ☒ turi užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir kartu aukštą ☒ žmonių ☒ sveikatos apsaugos lygį, kaip reikalaujama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 168 straipsnyje, atsižvelgiant į tai, kad tabako ~~produktai~~ ⇒ ir su tabako gaminiais susiję gaminiai ⇐ gali labai pakenkti sveikatai ⇒, kad Europos kovos su vėžiu plane² yra nustatytas tikslas pasiekti, kad Europa būtų be tabako ⇐ ir kad Sąjunga yra Pasaulio sveikatos organizacijos ~~tabako kontrolės pagrindų konvencijos (TKPK)~~ Šalis. Reikėtų atsižvelgti į padėtį, susijusią su kiekviena iš įvairių ~~apdoroto tabako rūšių~~ ⇒ Kad pasiektų šį dvejopą tikslą, ES ir valstybės narės turėtų dėti daugiau pastangų kovodamos su neteisėta prekyba tabako gaminiais, visų pirma neteisėtu tabako ir susijusių gaminių importu iš trečiųjų šalių³. Nauji gaminiai (elektroninių cigarečių skysčiai, kitas apdorotas tabakas, nikotino maišeliai ir kiti nikotino turintys gaminiai) tampa vis populiarešni, ypač tarp jaunimo; be to, kad šie gaminiai kelia esminį pavojų visuomenės sveikatai, jie taip pat gali atverti kelią tradiciniam rūkymui; ⇐

↓ 2011/64/ES 3 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (4) vienas iš Europos Sąjungos sutarties tikslų yra palaikyti ekonominę sąjungą, kuri savo savybėmis būtų panaši į vidaus rinką, kurioje veiktų sveika konkurencija. Kalbant apie apdorotą tabaką ⇒ ir su tabako gaminiais susijusius gaminius ⇐, šio tikslo įgyvendinimas reiškia, kad ~~šio~~ ☒ atitinkamo ☒ sektoriaus ~~produktų~~ ☒ gaminių ☒

² [Europos kovos su vėžiu planas](#), COM(2021) 44 final.

³ Kipro atveju – „žalioji linija“ pagal 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 866/2004 dėl režimo pagal Stojimo akto 10 protokolo 2 straipsnį (ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/866/2015-08-31>).

suvartojimui įtakos turinčių mokesčių taikymas valstybėse narėse neturi iškreipti konkurencijos sąlygų ir trukdyti laisvam ~~produktų~~ gaminių judėjimui Sąjungoje;

↓ naujas

- (5) būtina užtikrinti, kad šioje direktyvoje būtų apibrėžti tabako ir su tabako gaminiais susiję gaminiai, nedarant poveikio tokių gaminių apibrėžtims jų gamybos, pateikimo ir pardavimo ES reglamentavimo tikslais;

↓ 2011/64/ES 4 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (6) reikėtų apibrėžti įvairias apdoroto tabako ir su tabako gaminiais susijusių gaminių rūšis, besiskiriančias savo savybėmis ir naudojimo būdu;

↓ 2011/64/ES 6 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- 7) tabako ritinėliai, kurie yra tinkami rūkyti tokie, kokie jie yra, po paprasto parengimo rankomis, ~~taip pat~~ turėtų būti laikomi cigaretėmis siekiant vienodo ~~šiu~~ tų ~~produktų~~ gaminių apmokestinimo;

↓ 2011/64/ES 5 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (8) reikia atskirti smulkintą suktinių tabaką ~~cigaretėms sukuti naudojamą su smulkintą tabaką, į kitą rūkomąjį tabaką~~ , kaljanų tabaką ir kaitinamąjį tabaką, kad būtų užtikrintas didesnis teisinis tikrumas ir kovojama su sukčiavimu. Taip pat reikia atskirti cigarus ir cigariles, kad būtų užtikrintas teisinis nuoseklumas ir kad valstybės narės prireikus galėtų pritaikyti apmokestinimo tvarką, kad būtų išvengta vienu gaminių pakeitimo kitais gaminiais dėl mokesčių;

↓ 2011/64/ES 8 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (9) siekiant vienodo ir sąžiningo apmokestinimo, cigarečių, cigarų, ~~ir~~ cigarilių , smulkinto suktinių tabako, ~~ir kitou~~ rūkomojo tabako , kaljanų tabako, kaitinamojo tabako ir kito apdoroto tabako ~~produktų~~ apibrėžtys turėtų būti nustatytos taip, kad ~~atitinkamai~~ tabako ritinėliai, kurie pagal jų ilgį gali būti laikomi dviem ar daugiau cigarečių, ~~nustatant akviz~~ būtų laikomi dviem ar daugiau cigarečių,

~~cigaras, kuris daugeliu atžvilgių panašus į cigaretę, nustatant akcizą būtų laikomas cigarete, ⇒ cigaras, kurio vieneto svoris yra ne didesnis kaip 3 g, būtų laikomas cigarile, ⇐ rūkomasis tabakas, kuris daugeliu atžvilgių panašus į ☒ smulkintą suktinių tabaką ☒ susmulkintą tabaką, kuris skirtas cigaretėms sukti, nustatant akcizą būtų laikomas smulkintu tabaku, ⇒ tabakas, kuris gali būti naudojamas kaljane, būtų laikomas kaljanų tabaku, tabakas, kuris yra kaitinamas arba kitaip cheminės reakcijos būdu aktyvuojamas, būtų laikomas kaitinamuoju tabaku, kitas paruoštas ir žmonėms vartoti skirtas tabakas būtų laikomas kitu apdorotu tabaku, ⇐ o tabako liekanos būtų aiškiai apibrėžtos; Atsižvelgiant į ekonominius sunkumus, su kuriais susidurtų atitinkami veiklos vykdytojai Vokietijoje ir Vengrijoje, Vokietijai ir Vengrijai turėtų būti leista cigaru ir cigarilių apibrėžties taikymą atidėti iki 2015 m. sausio 1 d.~~

↓ naujas

- (10) su tabako gaminiiais susiję gaminiai dažnai pakeičia apdoroto tabako gaminius, nes juos naudojant nikotinas lengviau patenka į žmogaus organizmą. Siekiant vienodo ir sąžiningo apmokestinimo, reikėtų nustatyti elektroninių cigarečių skysčių, nikotino maišelių ir kitų nikotino turinčių gaminių apibrėžtis;

↓ 2011/64/ES 7 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (11) gamintojas turi būti apibrėžtas kaip fizinis arba juridinis asmuo, kuris faktiškai ruošia ⇒ apdoroto tabako ir su tabako gaminiiais susijusius gaminius ⇐ ⇒ arba užsako tokį gaminį sukurti ar pagaminti ir jį parduoda savo vardu arba naudodamas savo prekės ženklą; ⇐ ~~ir nustato maksimalią mažmeninę pardavimo kainą kiekvienai valstybei narei, kurioje atitinkami produktai turi būti išleisti vartojimui.~~

↓ 2011/64/ES 13 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (12) kad vidaus rinka veiktų tinkamai, būtina nustatyti minimalų akcizą visų kategorijų apdorotam tabakui ⇒ ir su tabako gaminiiais susijusiems gaminiams. Kiekvienai tabako ir su tabako gaminiiais susijusių gaminių kategorijai turėtų būti nustatyti skirtingi minimalūs akcizai, siekiant atsižvelgti į gaminių savybių ir jų vartojimo būdo skirtumus; ⇐

↓ naujas

- (13) siekiant užtikrinti, kad laikui bėgant jis nepasentų, minimalus kiekvienai gaminių kategorijai taikomas Sąjungos akcizų tarifas turėtų būti atnaujinamas kas trejus metus, remiantis Eurostato skelbiamais Sąjungos suderinto vartotojų kainų indekso pokyčiais;

- (14) siekiant užtikrinti subalansuotą poveikio pasiskirstymą tarp valstybių narių, reikia atsižvelgti į valstybių narių ekonominę padėtį ir pakoreguoti minimalius Sąjungos

akcizų tarifus pagal Eurostato skelbiamą kiekvienos valstybės narės kainų lygio indeksą. Toks koregavimas turėtų būti peržiūrimas kas trejus metus;

↓ 2011/64/ES 11 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (15) cigaretėms taikomo akcizo struktūra ~~turi~~ turėtų apimti ne tik specifinį komponentą, skaičiuojamą vienam ~~produkte~~ gaminio vienetui, bet ir proporcinį komponentą, nustatomą pagal mažmeninę pardavimo kainą, įskaitant visus mokesčius. Cigaretėms taikomas apyvartos mokestis veikia taip pat, kaip *ad valorem* akcizas, ir į tai turėtų būti atsižvelgiama nustatant akcizo specifinio komponento santykį su visa mokesčių suma;

↓ 2011/64/ES 12 konstatuojamoji dalis

- (16) nedarant poveikio mišriai mokesčių struktūrai ir specifinio komponento maksimaliai procentinei daliai visoje mokesčių sumoje, valstybėms narėms turėtų būti suteikta veiksmingų priemonių cigaretėms taikyti specifinį ar minimalų akcizą, siekiant užtikrinti, jog visoje Sąjungoje būtų taikomas bent minimalus akcizų tarifas;

↓ 2011/64/ES 14 konstatuojamoji dalis

- (17) cigarečių atžvilgiu turėtų būti užtikrintos neutralios gamintojų konkurencijos sąlygos, sumažintas tabako rinkų suskaidymas ir pabrėžiami sveikatos apsaugos tikslai. Todėl su kaina susijęs minimalus ~~apmokestinimas~~ reikalavimas turėtų būti nustatomas pagal vidutinę svertinę mažmeninę pardavimo kainą, o minimali (išreikšta pinigais) suma turėtų būti taikoma visoms cigaretėms. Dėl tų pačių priežasčių vidutinė svertinė mažmeninė pardavimo kaina taip pat turėtų būti orientyru vertinant specifinio akcizo svarbą visai mokesčių sumai;

↓ 2011/64/ES 16 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (18) ~~Tokia~~ ⇒ tam tikra ⇐ konvergencija ~~taip pat~~ padėtų užtikrinti aukštą žmonių sveikatos apsaugos lygį. Apmokestinimo lygis yra pagrindinis veiksnys, kuris daro įtaką tabako ⇒ ir su tabako gaminiais susijusių ⇐ ~~produktų~~ gaminių kainoms, o tai atitinkamai turi įtakos vartotojų vartojimo   ~~rūkyje~~ ipročiams. Sukčiavimas ir kontrabanda ~~kelia pavojų~~ neigiamai veikia nuo mokesčių priklausanti kainų lygį, ypač cigarečių ir smulkinto suktinių tabako   ~~susmulkinto tabako, kuris skirtas cigaretėms sukti,~~ kainų lygį, ir taip trukdo siekti tabako kontrolės ir sveikatos apsaugos tikslų;

↓ 2011/64/ES 20 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (19) Portugalijai turėtų būti suteikta galimybė taikyti sumažintą akcizą cigaretėms, pagamintoms smulkių gamintojų ir vartojamoms tolimiausiuose Azorų ir Madeiros salų regionuose ⇒ , atsižvelgiant į jų specifinę struktūrinę socialinę ir ekonominę padėtį ⇐;

↓ 2011/64/ES 22 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~Siekiant išvengti žalos Korsikos ekonominei ir socialinei pusiausvyrai, yra labai svarbu ir pateisinama iki 2015 m. gruodžio 31 d. nustatyti nukrypti leidžiančią nuostatą, pagal kurią Prancūzija cigaretėms ir kitam apdorotam tabakui, skirtam vartoti Korsikoje, gali taikyti mažesnę nei nacionalinis akcizo tarifą. Iki tos datos apdoroto tabako, skirto vartoti Korsikoje, apmokestinimo taisyklės turėtų būti visiškai suderintos su žemyninėje Prancūzijos dalyje taikomomis taisyklėmis. Nepaisant to, reikėtų vengti pernelyg staigaus pasikeitimo, todėl šiuo metu Korsikoje cigaretėms ir susmulkintam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukti, taikomas akcizas turėtų būti didinamas palaipsniui.~~

↓ 2011/64/ES 17 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- 20) kalbant apie kitus gaminius, nei cigaretės, reikėtų suderinti visų ~~produktų~~ gaminių išskyrus cigaretes, priskiriamų tai pačiai apdoroto tabako ⇒ ir su tabako gaminiams susijusių gaminių ⇐ grupei, apmokestinim~~o~~ a ~~o~~ lygi. Vidaus rinkos veikimui tinkamiausia mišrų jį minimalų akcizą ~~nustatyti procentine išraiška~~ išreikšti procentine dalimi , suma už vieną kilogramą arba už nurodytą vienetų skaičių ⇒ ir suma už vieną mililitrą ⇐;

↓ 2011/64/ES 15 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (21) ~~Svarbiausiose tabako produktų grupėse, taip pat ir susmulkinto tabako, kuris skirtas cigaretėms sukti, ypač cigarečių, kainų ir akcizų lygiuose tarp valstybių narių dar yra didelių skirtumų, kurie gali trukdyti veikti vidaus rinkai~~ kalbant apie kainas ir akcizo lygius, visų pirma cigarečių, kurios yra ⇒ didžiausia ⇐ tabako gaminių kategorija, taip pat smulkinto suktinių tabako, vis dar esama didelių skirtumų tarp valstybių narių, kurie gali trukdyti vidaus rinkos veikimą. Tam tikra valstybėse narėse taikomų mokesčių lygių konvergencija padėtų sumažinti sukčiavimą ir kontrabandą Sąjungoje;

↓ 2011/64/ES 18 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (22) smulkintam suktinių tabakui ~~Susmulkintam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukti~~, Sąjungos su kaina siejamas minimalus ~~apmokestinimas~~ reikalavimas turėtų būti nustatomas taip, kad poveikis būtų panašus, kaip cigarečių atveju, o vidutinė svartinė mažmeninė pardavimo kaina turėtų būti laikoma orientaciniu dydžiu;

↓ 2011/64/ES 19 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (23) būtina pasiekti, kad minimalus smulkinto suktinių tabako ~~susmulkinto tabako, kuris skirtas cigaretėms sukti~~, apmokestinimas būtų panašaus lygio kaip cigaretėms taikomas minimalus apmokestinimas, kad būtų labiau atsižvelgta į abiejų ~~produktų~~ gaminių konkurencijos lygį, kurį atspindi nagrinėti vartojimo modeliai, taip pat į tai, kad abu ~~produktai~~ gaminiai vienodai žalingi. ⇒ Be to, didinant cigarams, cigarilėms ir kitam rūkomajam tabakui taikomus ES minimalius tarifus siekiama sumažinti atotrūkį nuo cigaretėms taikomo tarifo, kad būtų pasiekta laipsniška gaminių konvergencija ir kuo labiau sumažinta vienų gaminių pakeitimo kitais rizika; ⇐

↓ naujas

- (24) kalbant apie kaljanų tabaką, valstybėms narėms turėtų būti leista nustatyti mažesnę minimalų mokesčio lygį nei kitam rūkomajam tabakui, kad būtų atsižvelgta į specifines kaljanų tabako rinkos ypatybes;
- (25) siekiant atsižvelgti į dabartinių kaitinamojo tabako formatų nevienalytiškumą ir numatyti būsimus formatus, vidaus rinkos veikimui tinkamiausia mišrųjų minimalų akcizą išreikšti procentine dalimi, suma už vieną kilogramą arba už nurodytą vienetų skaičių. Todėl mišrusis minimalus akcizas turėtų būti išreiškiamas suma už vieną kilogramą arba suma už nurodytą vienetų skaičių, atsižvelgiant į atitinkamo kaitinamojo tabako gaminio rūšį;
- (26) siekiant neutralių konkurencijos sąlygų tabako sektoriuje, taip pat būtina nustatyti minimalius mokesčių lygius kaljanų tabakui, kaitinamajam tabakui, kitam apdorotam tabakui ir su tabako gaminiiais susijusiems gaminiams, kurie fiskaliniu požiūriu gali būti laikomi tabako gaminių pakaitalais;
- (27) kalbant apie elektroninių cigarečių skysčius, visiems skysčiams turėtų būti taikomas minimalus mokesčio lygis, o skysčiams, kuriuose nikotino koncentracija didesnė nei 15 mg/ml, turėtų būti taikomas didesnis tarifas, kad būtų atsižvelgta į gaminių įvairovę ir užkirstas kelias mokesčių vengimui naudojant savarankiškai pasigamintus mišinius;

↓ 2011/64/ES 9 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (28) kiek tai yra susiję su akcizais, struktūrų derinimas visų pirma turi užtikrinti, kad, taikant mokesčių, nebus iškreipta konkurencija tai pačiai grupei priklausančiose atskirose apdoroto tabako ⇒ ir su tabako gaminiais susijusių gaminių ⇐ kategorijose ir, atitinkamai, bus įgyvendintas valstybių narių nacionalinių rinkų atidarymas;

↓ 2011/64/ES 21 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (29) ☒ turėtų būti nustatyti ☒ ⇒ ketverių metų pereinamieji laikotarpiai cigarams, cigarilėms, kaljanų tabakui, kaitinamajam tabakui, kitam rūkomajam tabakui, kitam apdorotam tabakui, nikotino maišeliams ir kitiems nikotino turintiems gaminiams, kuriems po dvejų metų akcizas būtų padidintas ⇐ ~~pereinamieji laikotarpiai turėtų leisti valstybės narėms~~ ☒, kad valstybės narės galėtų ☒ sklandžiai prisitaikyti prie mišriojo akcizo lygių, tokiu būdu apribojant galimą šalutinį poveikį;

↓ naujas

- (30) siekiant užkirsti kelią žaliavinio tabako nukreipimui į neteisėtą gamybą ir dėl to atsirandančiam mokesčių slėpimui, žaliaviniam tabakui turėtų būti taikomas akcizas. Todėl būtina apibrėžti žaliavinį tabaką. Nulinio minimalaus akcizo tarifo žaliaviniam tabakui nustatymas yra proporcingas tikslui kovoti su mokesčių slėpimu ir sukčiavimu ir padeda išvengti dvigubo apmokestinimo;

↓ 2011/64/ES 10 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (31) konkurencijai būtini poreikiai apima laisvai formuojamų kainų sistemą visose apdoroto tabako ⇒ ir su tabako gaminiais susijusių gaminių grupėse. Todėl gamintojams, jų atstovams ar įgaliotiesiems tarpininkams Sąjungoje turėtų būti leista laisvai nustatyti maksimalią mažmeninę pardavimo kainą kiekvienai valstybei narei, kurioje atitinkami gaminiai turi būti išleisti vartojimui; ⇐

↓ 2011/64/ES 23 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (32) ~~Daugelis~~ valstybėms ~~ir~~ narėms ~~ir~~ ⇒ turėtų būti leista ⇐ ~~atleisti~~ ~~juos~~ nuo akcizo ☒ mokėjimo ☒ arba grąžinti ~~juos~~ ji už tam tikrą apdorotą tabaką ⇒ ir su tabako

~~gaminiais susijusius gaminius ↵, atsižvelgiant ~~damas~~ į jų panaudojimą, ir šioje direktyvoje reikia reglamentuoti ~~minėtąjį~~ atleidimą nuo akcizo arba jo grąžinimą;~~

↓ naujas

- (33) siekdama įvertinti šios direktyvos veikimą, Komisija turėtų reguliariai teikti Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos taikymo ataskaitas, kuriose visų pirma būtų nagrinėjami apmokestinimo lygiai, atsižvelgiant į tinkamą vidaus rinkos veikimą, visuomenės sveikatą, tikrąją akcizų tarifų vertę ir skirtumą tarp mokėtino akcizo ir surinktų pajamų iš akcizų;
- (34) siekiant teisinio aiškumo ir skaidrumo, Komisijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais, siekiant atsižvelgti į suderinto vartotojų kainų indekso pokyčius, būtų pakeisti šioje direktyvoje nustatyti minimalūs Sąjungos tarifai. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, be kita ko, su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais⁴. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jos ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (35) siekiant užtikrinti vienodas valstybių narių prievolės teikti informaciją įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti statistinių duomenų, kuriuos turi pateikti valstybės narės ir kurie reikalingi Komisijos ataskaitai apie šios direktyvos taikymą parengti, sąrašą. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamas laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁵;
- (36) turėtų būti nustatyti minimalūs naujų tabako ir nikotino gaminių apmokestinimo lygiai siekiant sumažinti esamus mokesčių skirtumus, kartu atsižvelgiant į dabartines ir būsimas rinkos tendencijas. Komisija turėtų peržiūrėti šią direktyvą, atsižvelgdama į būsimą Direktyvos 2014/40/ES (Tabako gaminių direktyvos) peržiūrą, ir apsvarstyti galimybę suvienodinti įvairių kategorijų gaminių apmokestinimo lygius, padidinant atitinkamai 20 straipsnio 2 dalies f punkte ir 22 straipsnyje nurodytus minimalius kaitinamojo tabako ir su tabaku susijusių gaminių apmokestinimo lygius;
- (37) pareiga perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę turėtų apsiriboti tomis nuostatomis, kurios iš esmės skiriasi nuo ankstesnių direktyvų nuostatų. Pareiga perkelti nepakeistas nuostatas atsiranda pagal anksčiau priimtas direktyvas;

⁴
⁵

OL L 123, 2016 5 12, p. 1, ELI:http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai, (OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI:<http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

↓ 2011/64/ES 24 konstatuojamoji dalis

~~Reikėtų nustatyti tvarką, kuri leistų šioje direktyvoje nurodytus tarifus arba sumas reguliariai peržiūrėti pagal Komisijos ataskaitą, atsižvelgiant į visus atitinkamus veiksnius.~~

↓ 2011/64/ES 25 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (38) ši direktyva neturėtų daryti poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais ir taikymo pradžios datomis   , nurodytais ~~nustatytais~~ Direktyvos 2011/64/ES I priedo B dalyje,
-

↓ 2011/64/ES
⇒ naujas

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 SKYRIUS

DALYKAS

1 straipsnis

1. Šioje direktyvoje nustatomi bendrieji akcizo, kuri valstybės narės taiko ⇒ žaliaviniam tabakui, ⇐ apdorotam tabakui, ⇒ ir su tabako gaminiais susijusiems gaminiais, ⇐ struktūros ir tarifų derinimo principai.

↓ naujas

2. Ši direktyva netaikoma oraliniam vartojimui skirtam tabakui, pateiktam valstybės narės rinkai remiantis Austrijos, Suomijos ir Švedijos stojimo akto 151 straipsniu.

↓ 2011/64/ES (pritaikytas)

2 SKYRIUS

TERMINŲ APIBRĖŽTYS

2 straipsnis

1. Šioje direktyvoje apdorotas tabakas – tai:
- a) cigaretės;
  - b) cigarai;
  - c) ~~#cigarilės;~~
  - d)e) rūkomasis tabakas:
    - i) ~~susmulkintas tabakas, skirtas cigaretėms sukti~~ smulkintas suktinių tabakas ;
    - ii) kitas rūkomasis tabakas; ≡

↓ naujas

- e) kaljanų tabakas;
  - f) kaitinamasis tabakas;
  - g) kitas apdorotas tabakas.
2. Šioje direktyvoje su tabako gaminiais susiję gaminiai – tai:
- a) elektroninių cigarečių skysčiai;
  - b) nikotino maišeliai;
  - c) kiti nikotino turintys gaminiai.
3. Šioje direktyvoje žaliavinis tabakas – bet kokios formos surinktas vytintas arba džiovintas tabakas, kuris nėra apdorotas tabakas, nurodytas 3–8 straipsniuose.
4. Šioje direktyvoje nikotinas – visų formų nikotinas, įskaitant sintetinį nikotiną ir jo analogus.

↓ 2011/64/ES (pritaikytas)
⇒ naujas

~~2. Produktai, kurie yra visiškai arba iš dalies pagaminti ne iš tabako, bet iš kitų medžiagų, tačiau kitaip atitinkantys 3 straipsnyje ar 5 straipsnio 1 dalyje išvardytus kriterijus, yra laikomi cigaretėmis ir rūkomuoju tabaku.~~

~~4. Nepaisant pirmos pastraipos, Produktai Gaminiai , kurių sudėtyje nėra tabako ir kurie naudojami tik medicinos tikslams, nelaikomi apdorotu tabaku arba su tabako gaminiais susijusiais gaminiais .~~

~~5.3. Nepaisant galiojančių Sąjungos nuostatų, šio straipsnio 2 dalyje ir 3, 4 bei 5 –11 straipsniuose nurodytos terminų apibrėžtys nedaro poveikio tuose straipsniuose nurodytoms~~

skirtingoms produktų gaminių grupėms taikomo apmokestinimo būdo arba mokesčio dydžio pasirinkimui.

3 straipsnis

1. Šioje direktyvoje cigaretės – tai:

- a) tabako ritinėliai, tinkami rūkymui tokie, kokie jie yra, nepriskirtini prie cigarų ar cigarilių, kaip apibrėžta 4 straipsnio 1 dalyje;
- b) tabako ritinėliai, kurie paprastu nepramoniniu būdu ~~gali būti~~ įkišti į vamzdelius, pagamintus iš cigarečių popieriaus;
- c) tabako ritinėliai, kurie paprastu nepramoniniu būdu ~~gali būti~~ įvynioti į cigarečių popierių.

2. ~~Taikant~~ Nustatant akcizą, 1 dalyje nurodytas tabako ritinėlis yra laikomas dviem cigaretėmis, jei jo ilgis be filtro ar kandiklio yra didesnis kaip 8 cm, bet ne didesnis kaip 11 cm, ir yra laikomas trimis cigaretėmis, jei jo ilgis be filtro ar kandiklio yra didesnis kaip 11 cm, bet ne didesnis kaip 14 cm ir taip toliau.

3. Gaminiai, kurie yra visiškai arba iš dalies pagaminti ne iš tabako, bet iš kitų medžiagų, tačiau kitais aspektais atitinkantys 1 dalyje pateiktą apibrėžtį, yra laikomi cigaretėmis.

4 straipsnis

1. Šioje direktyvoje toliau išvardyti produktai gaminiai yra laikomi cigarais arba cigarilėmis, jeigu, atsižvelgiant į jų savybes ir įprastus vartotojų lūkesčius, juos galima rūkyti tik tokius, kokie jie yra:

- a) tabako ritinėliai, įvynioti į išorinį apvaskalą, pagamintą iš natūralaus tabako ⇒, visiškai dengiantį gaminį, įskaitant, atitinkamais atvejais, filtrą, bet be jokio papildomo sluoksnio, iš dalies dengiančio išorinį apvaskalą; cigarų su antgaliu išorinis apvaskalas neturi dengti antgalio; ⇐
- b) tabako ritinėliai su smulkinto mišinio užpildu, įvynioti į išorinį įprastinės cigaro spalvos apvaskalą, visiškai dengiantį produktą gaminį ir pagamintą iš regeneruoto tabako, tam tikrais atvejais apimant filtrą, tačiau cigarų su galvutėmis antgaliu atveju neapimant galvutės antgalio , jeigu jų vieneto svoris, neįskaitant filtro ar kandiklio, yra ne mažesnis kaip 2,3 g ir ne didesnis kaip 10 g, o ne mažiau kaip trečdalyje ritinėlio ilgio apskritimo perimetras yra ne mažesnis kaip 34 mm.

↓ naujas

2. Cigarilės yra cigarai, kurių vieneto svoris yra ne didesnis kaip 3 g.

↓ 2011/64/ES (pritaikytas)

~~2. Nukrypstant nuo 1 dalies, Vokietija ir Vengrija gali ir toliau taikyti toliau pateiktą pastraipą iki 2014 m. gruodžio 31 d.~~

~~Toliau išvardyti produktai yra laikomi cigarais arba cigarilėmis, jeigu juos galima rūkyti tokius, kokie jie yra:~~

- ~~a) tabako ritinėliai, pagaminti vien iš natūralaus tabako;~~
- ~~b) tabako ritinėliai, įvynioti į išorinį apvaskalą pagamintą iš natūralaus tabako;~~
- ~~e) tabako ritinėliai su smulkinto mišinio užpildu, įvynioti į išorinį įprastinės cigaro spalvos apvaskalą, visiškai dengiantį produktą, tam tikrais atvejais apimant filtrą, bet ne tada, kai cigaro filtras ir rišiklis pagaminti iš regeneruoto tabako, jeigu vieneto svoris be filtro ar kandiklio yra ne mažesnis kaip 1,2 g, ir kurių apvaskalas yra sudėtas spiraline forma ne mažesniu kaip 300 smailių kampų išilginės cigaro ašies atžvilgiu;~~
- ~~d) tabako ritinėliai su smulkinto mišinio užpildu, įvynioti į išorinį įprastinės cigaro spalvos apvaskalą, visiškai dengiantį produktą ir pagamintą iš regeneruoto tabako, tam tikrais atvejais apimant filtrą, tačiau cigarų su filtrais atveju filtrą paliekant neišsuktą, jeigu jų vieneto svoris, neįskaitant filtro ar kandiklio, yra ne mažesnis kaip 2,3 g, o ne mažiau kaip trečdalyje ritinėlio ilgio apskritimo perimetras yra ne mažesnis kaip 34 mm.~~

3. ~~Produktai~~ Gaminiai , kurių sudėtyje yra kitų nei tabakas medžiagų, tačiau kitais aspektais jie atitinka 1 dalyje pateiktą apibrėžtį išvardytus kriterijus, yra laikomi cigarais arba cigarilėmis.

5 straipsnis

1. Šioje direktyvoje rūkomasis tabakas – tai:

- a) tabakas, kuris buvo supjaustytas arba kitaip susmulkintas, suspaustas į briketus arba nesuspaustas, kurį galima rūkyti ir be tolesnio pramoninio apdorojimo;
- b) mažmeninei prekybai skirtos tabako liekanos, kurioms netaikomas 3 straipsnis ir 4 straipsnio 1 dalis, ir kurios gali būti rūkomos. Šiame straipsnyje tabako liekanos – tabako lapų liekanos ir šalutiniai produktai, gauti apdorojant tabaką ar gaminant tabako produktus gaminius .

2. Rūkomasis tabakas, kurio daugiau kaip 25 % svorio sudaro mažesnio kaip 1,5 mm pločio dalelės, yra laikomas ~~cigaretėms sukti skirtu susmulkintu tabaku~~ smulkintu suktinių tabaku .

Valstybės narės ~~cigaretėms sukti skirtu susmulkintu tabaku~~ smulkintu suktinių tabaku taip pat gali laikyti rūkomąjį tabaką, kurio daugiau kaip 25 % svorio sudaro 1,5 mm ar didesnio pločio dalelės ir kuris buvo parduotas arba skirtas parduoti cigaretėms sukti.

3. Gaminiai, kurie yra visiškai arba iš dalies pagaminti ne iš tabako, bet iš kitų medžiagų, tačiau kitais aspektais atitinkantys 1 dalyje pateiktą apibrėžtį, yra laikomi rūkomuoju tabaku.

6 straipsnis

1. Šioje direktyvoje kaljanų tabakas – tabakas, kuris gali būti naudojamas kaljane, kad išsiskirtų medžiagos, kurios prieš vartotojui įkvepiant yra leidžiamos per skystį.

2. Gaminiai, kurie yra visiškai arba iš dalies pagaminti ne iš tabako, bet iš kitų medžiagų, tačiau kitais aspektais atitinkantys 1 dalyje pateiktą apibrėžtį, yra laikomi kaljanų tabaku.

3. Gaminiai, kurie atitinka šio straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 5 straipsnyje pateiktas apibrėžtis ir gali būti naudojami kaljane kaip kaljanų tabakas ir kaip rūkomasis tabakas, yra laikomi rūkomuoju tabaku.

4. Gaminiai, kurie atitinka šio straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 7 straipsnyje pateiktas apibrėžtis ir gali būti naudojami kaljane kaip kaljanų tabakas ir kaip kaitinamasis tabakas, yra laikomi kaitinamuoju tabaku.

7 straipsnis

1. Šioje direktyvoje kaitinamasis tabakas – tabakas, kuris kaitinamas arba kitaip aktyvuojamas cheminės reakcijos ar kitais būdais, kad išsiskirtų nikotino ar kitų cheminių medžiagų turinčios medžiagos, skirtos vartotojams įkvėpti, išskyrus per 6 straipsnio 1 dalyje nurodytą kaljaną.

2. Gaminiai, kurie yra visiškai arba iš dalies pagaminti ne iš tabako, bet iš kitų medžiagų, tačiau kitais aspektais atitinkantys 1 dalyje pateiktą apibrėžtį, yra laikomi kaitinamuoju tabaku, išskyrus 9 straipsnio 1 dalyje apibrėžtus elektroninių cigarečių skysčius.

3. Gaminiai, kurie atitinka šio straipsnio 1 dalyje ir 3 straipsnyje pateiktas apibrėžtis, yra laikomi cigaretėmis.

4. Gaminiai, kurie atitinka šio straipsnio 1 dalyje ir 4 straipsnyje pateiktas apibrėžtis, yra laikomi cigarais arba cigarilėmis.

5. Gaminiai, kurie atitinka šio straipsnio 1 dalyje ir 5 straipsnyje pateiktas apibrėžtis, yra laikomi rūkomuoju tabaku.

8 straipsnis

1. Šioje direktyvoje kitas apdorotas tabakas – paruošti ir skirti žmonėms vartoti gaminiai, kurių sudėtyje yra tabako, išskyrus cigaretes, cigarus, cigariles, rūkomąjį tabaką, kaljanų tabaką ir kaitinamąjį tabaką.

2. Tabako turintis gaminys yra laikomas paruoštu ir skirtu žmonėms vartoti, jei po paprasto nepramoninio apdorojimo nikotinas gali patekti arba lengviau patekti į žmogaus organizmą.

9 straipsnis

1. Šioje direktyvoje elektroninių cigarečių skysčiai – tai:

a) skysčiai, kuriuose yra nikotino ir kurie gali būti naudojami elektroninėse cigaretėse ar panašiuose garinimo prietaisuose arba elektroninėms cigaretėms užpildyti;

b) skysčiai, kuriuose nėra nikotino ir kurie skirti naudoti elektroninėse cigaretėse ar panašiuose garinimo prietaisuose arba elektroninėms cigaretėms užpildyti.

2. Šioje direktyvoje elektroninė cigaretė – gaminys, kuris gali būti naudojamas garams vartoti per kandiklį, arba bet kuri tokio gaminio sudedamoji dalis, įskaitant kapsulę, rezervuarą ir įtaisą be kapsulės ar rezervuaro, ir kuris gali būti vienkartinis arba užpildomas iš pildomosios talpyklos ar rezervuaro, arba daugkartinis su keičiamomis vienkartinėmis kapsulėmis.

10 straipsnis

1. Šioje direktyvoje nikotino maišeliai – oraliniam vartojimui skirti gaminiai, kurių sudėtyje yra nikotino, sumaišyti su augaliniu pluoštu ar lygiaverčiu substratu, pateikiami porcijomis supakuoti į paprastus arba akytus maišelius ar lygiaverčiu pavidalu ir kurių sudėtyje nėra tabako.

2. Šioje direktyvoje kiti nikotino turintys gaminiai – žmonėms vartoti skirti gaminiai, kurių sudėtyje yra nikotino, bet nėra tabako ir kurie gali būti vartojami tam, kad nikotinas patektų į žmogaus organizmą, išskyrus šio straipsnio 1 dalyje apibrėžtus nikotino maišelius ir 9 straipsnio 1 dalyje apibrėžtus elektroninių cigarečių skysčius.

↓ 2011/64/ES
⇒ naujas

~~11~~ straipsnis

Sajungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kuris ~~iš tabako gamina mažmeniniam pardavimui skirtus produktus~~, ⇒ gamina gaminį arba užsako tokį gaminį sukurti ar pagaminti ir parduoda jį savo vardu arba naudodamas savo prekės ženklą, ⇐ yra laikomas gamintoju.

↓ naujas

3 SKYRIUS

APDOROTAM TABAKUI IR SU TABAKO GAMINIAIS SUSJUSIEMS GAMINIAMS TAIKOMO AKCIZO APSKAIČIAVIMAS

12 straipsnis

1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad specifinio ir *ad valorem* akcizo be PVM (toliau – mišrusis akcizas), taikomo apdorotam tabakui ir su tabako gaminiais susijusiems gaminiams, bendra vertė atitiktų 16 straipsnyje, 20 straipsnio 2 dalyje ir 22 straipsnio 2 dalyje nustatytus minimalius mokesčių lygius. 16 straipsnyje, 20 straipsnio 2 dalyje ir 22 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatyti valstybėse narėse apdorotam tabakui ir su tabako gaminiais susijusiems gaminiams taikomi minimalūs mokesčių lygiai koreguojami kas trejus metus vadovaujantis šio straipsnio 2 ir 3 dalimis.

2. 16 straipsnyje, 20 straipsnio 2 dalyje ir 22 straipsnio 2 dalyje numatytas Sąjungos tarifas, naudojamas nustatant gaminiui taikomą minimalų mokesčių lygį, koreguojamas bazinę sumą eurais padidinant arba sumažinant pagal Eurostato paskelbto visų pozicijų suderinto vartotojų kainų indekso Sąjungos vidutinės metinės vertės procentinį pokytį per praėjusius trejus kalendorinius metus.

3. Valstybėje narėje taikomo minimalaus tarifo dalis, išreikšta suma už vieną kilogramą, vieną mililitrą arba už tam tikrą vienetų skaičių, yra lygi atitinkamai kategorijai taikomo Sąjungos tarifo trečdaliu, padauginto iš kainų lygio indekso ir padalyto iš šimto, ir dviejų trečdalių atitinkamai kategorijai taikomo Sąjungos tarifo sumai. Kainų lygio indeksas – Eurostato skelbiamas indeksas, parodantis konkrečios valstybės narės faktinio individualaus

vartojimo kainų lygį, palyginti su svertiniu Sąjungos vidurkiu. Valstybės narės naudoja prieš koregavimo metus buvusių metų kainų lygio indeksą.

4. Nuo 2031 m. sausio 1 d. kiekviena valstybė narė turi užtikrinti, kad apdorotam tabakui ir su tabako gaminiais susijusiems gaminiams taikomas mišrusis akcizas atitiktų 16 straipsnyje, 20 straipsnio 2 dalyje ir 22 straipsnio 2 dalyje nurodytus minimalius mokesčių lygius, pakoreguotus pagal šio straipsnio 2 ir 3 dalis, nuo pirmos metų, einančių po metų, kuriais atliekamas koregavimas, dienos.

5. Komisijai pagal 31 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais 16 straipsnyje, 20 straipsnio 2 dalyje ir 22 straipsnio 2 dalyje nustatyti minimalūs Sąjungos tarifai iš dalies keičiami taip, kad jie atspindėtų pagal šio straipsnio 2 dalį atliktą koregavimą.

6. Šio straipsnio 1–5 dalys netaikomos pereinamiesiems laikotarpiams, nustatytiems 20 straipsnio 4 ir 5 dalyse ir 22 straipsnio 3 ir 4 dalyse.

↓ 2011/64/ES (pritaikytas)
⇒ naujas

43 SKYRIUS

CIGARETĖMS TAIKOMOS NUOSTATOS

137 straipsnis

1. Sąjungoje pagamintoms, taip pat iš trečiųjų šalių importuotoms cigaretėms taikomas *ad valorem* akcizas, skaičiuojamas pagal maksimalią mažmeninę pardavimo kainą, įskaitant maitą, ir specifinis akcizas, skaičiuojamas ~~produkte~~ gaminio vienetai.

~~Nepaisant pirmos pastraipės, V~~ valstybės narės į cigaretėms taikomo *ad valorem* akcizo skaičiavimo bazę gali neįtraukti maitų.

2. *Ad valorem* akcizo tarifas ir specifinio akcizo dydis yra ~~turi būti~~ vienodi visoms cigaretėms.

3. Baigiamajame struktūrų derinimo etape visose valstybėse narėse cigaretėms nustatomas vienodas specifinio akcizo ir *ad valorem* akcizo bei apyvartos mokesčio dydžio santykis taip, kad mažmeninių pardavimo kainų skalė teisingai atspindėtų gamintojų pardavimo kainų skirtumus.

4. Prireikus cigaretėms taikomą akcizą gali sudaryti minimalus mokesčių komponentas, su sąlyga, kad bus griežtai laikomasi mišrios mokesčių struktūros ir specifinio akcizo komponento ribų, kaip ~~nustatyta~~ nurodyta 148 straipsnyje.

148 straipsnis

1. Specifinio akcizo komponento procentinė dalis bendroje cigaretėms taikomų mokesčių sumoje nustatoma pagal vidutinę svertinę mažmeninę pardavimo kainą.

2. Vidutinė svertinė mažmeninė pardavimo kaina apskaičiuojama pagal visų išleistų vartoti cigarečių bendrą vertę, grindžiamą mažmenine pardavimo kaina, įskaitant visus mokesčius, padalytą iš viso išleistų vartoti cigarečių kiekio. Ji nustatoma kiekvienais metais

ne vėliau kaip kovo 1 d. remiantis duomenimis, susijusiais su visais tokiais praėjusių kalendorinių metų išleistais vartoti kiekiais.

~~3. Iki 2013 m. gruodžio 31 d. specifinis akcizo komponentas neturi sudaryti mažiau kaip 5 % arba daugiau kaip 76,5 % visos mokesčių sumos, kuri apskaičiuojama susumavus:~~

- ~~a) specifinį akcizą;~~
- ~~b) ad valorem akcizą ir pridėtinės vertės mokestį (toliau – PVM) nuo vidutinės svartinės mažmeninės pardavimo kainos.~~

~~34. Nuo 2014 m. sausio 1 d. Cigaretėms taikomas specifinis akcizo komponentas neturi sudaryti mažiau kaip 7,5 % ir daugiau kaip 76,5 % visos mokesčių sumos, kuri apskaičiuojama susumavus:~~

- a) specifinį akcizą;
- b) ad valorem akcizą ir PVM nuo vidutinės svartinės mažmeninės pardavimo kainos.

~~45. Jei valstybėje narėje pasikeičia vidutinė svartinė mažmeninė cigarečių pardavimo kaina ir dėl to specifinis akcizo komponentas, išreikštas visos mokesčių sumos procentine dalimi, nebesiekia 7,5 %, atsižvelgiant į tai, kuri riba taikoma, arba sudaro daugiau kaip 76,5 % visos mokesčių sumos, atitinkama valstybė narė, nukrypdama nuo 3 ir 4 dalių, iki antrųjų metų, skaičiuojant nuo įvykusio kainos pasikeitimo, sausio 1 d. gali nekoreguoti specifinio akcizo dydžio.~~

~~56. Atsižvelgdamos į šio straipsnio 3, 34 ir 45 dalis ir 137 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, valstybės narės gali taikyti minimalų akcizą cigaretėms.~~

159 straipsnis

1. Valstybės narės cigaretėms taiko minimalius vartojimo mokesčius pagal ~~šiuose skyriuose~~ 13–18 straipsniuose nustatytas taisykles.

2. 1 dalis taikoma mokesčiams, kurie pagal ~~šio skyriaus~~ 13–18 straipsnių nuostatas taikomi cigaretėms, būtent:

- a) specifiniam akcizui už ~~produktą~~ gaminio vieneta;
- b) ad valorem akcizui, apskaičiuotam pagal maksimalią mažmeninę pardavimo kainą;
- c) PVM, proporcingam mažmeninei pardavimo kainai.

1610 straipsnis

~~1. Cigaretėms taikomas mišrusis akcizas (specifinis akcizas ir ad valorem akcizas, išskyrus PVM) sudaro ne mažiau kaip $\Rightarrow 63 \Leftarrow 57$ % vidutinės svartinės mažmeninės išleistų vartoti cigarečių pardavimo kainos. Šis akcizas neturi būti mažesnis kaip už Sąjungos tarifą – $\Rightarrow 215 \Leftarrow 64$ EUR už 1 000 cigarečių, $\Rightarrow$ pakoreguotą pagal 12 straipsnį, $\Leftarrow$ neatsižvelgiant į vidutinę svartinę mažmeninę pardavimo kainą.~~

Tačiau valstybės narės, taikančios akcizą , ne mažesnę už ~~ne mažiau kaip~~ Sąjungos tarifą – $\Rightarrow 274 \Leftarrow 101$ EUR už 1 000 cigarečių $\Rightarrow$, pakoreguotą pagal 12 straipsnį, $\Leftarrow$ ~~akcizą~~ pagal vidutinę svartinę mažmeninę pardavimo kainą, gali nesilaikyti šio straipsnio pirmoje pastraipoje nustatyto $\Rightarrow$ vidutinės svartinės mažmeninės išleistų vartoti cigarečių pardavimo kainos 63 % mišriojo tarifo reikalavimo $\Leftarrow$ 57 % reikalavimo.

~~2. Nuo 2014 m. sausio 1 d. cigaretėms taikomas mišrusis akcizas sudaro ne mažiau kaip 60 % vidutinės svartinės mažmeninės išleistų vartoti cigarečių pardavimo kainos. Šis akcizas neturi būti mažesnis kaip 90 EUR už 1 000 cigarečių, neatsižvelgiant į vidutinę svartinę mažmeninę pardavimo kainą.~~

~~Tačiau valstybės narės, taikančios ne mažiau kaip 115 EUR už 1 000 cigarečių akcizą pagal vidutinę svartinę mažmeninę pardavimo kainą, gali nesilaikyti pirmoje pastraipoje nustatyto 60 % reikalavimo.~~

~~Bulgarijai, Estijai, Graikijai, Latvijai, Lietuvai, Vengrijai, Lenkijai ir Rumunijai leidžiama taikyti pereinamąjį laikotarpį iki 2017 m. gruodžio 31 d., kad būtų įgyvendinti pirmoje ir antroje pastraipose nustatyti reikalavimai.~~

~~3. Valstybės narės laipsniškai didina akcizus, kad 2 dalyje nurodytą dieną būtų įvykdyti toje dalyje nurodyti reikalavimai.~~

1711 straipsnis

1. Jei valstybėje narėje pasikeičia vidutinė svartinė mažmeninė cigarečių pardavimo kaina ir dėl to mišrusis akcizas nebesiekia ~~1610~~ straipsnio ~~atitinkamai 1 dalies pirmame sakinyje ir 2 dalies 1 dalies pirmame sakinyje~~ nurodyto lygio, tokia valstybė narė gali nekoreguoti to akcizo iki antrųjų metų, skaičiuojant nuo įvykusio pasikeitimo, sausio 1 d.

2. Jei valstybė narė padidina ~~cigarečių~~ ☒ cigaretėms taikomą ☒ PVM, ji gali sumažinti mišrųjų akcizą iki dydžio, kuris, išreikštas vidutinės svartinės mažmeninės pardavimo kainos procentine dalimi, būtų lygus PVM tarifo padidėjimui, taip pat išreikštam vidutinės svartinės mažmeninės pardavimo kainos procentine dalimi, netgi jei dėl tokio koregavimo mišrusis akcizas nebesiektų ~~1610~~ straipsnio ~~atitinkamai 1 dalies pirmame sakinyje ir 2 dalies pirmame sakinyje~~ nustatyto lygio, išreikšto vidutinės svartinės mažmeninės pardavimo kainos procentine dalimi.

Tačiau valstybė narė vėl padidina tą akcizą, kad iki antrųjų metų, skaičiuojant nuo įvykusio sumažėjimo, sausio 1 d. pasiektų bent jau šį lygį.

1812 straipsnis

~~1. Portugalijai leidžiama taikyti sumažintą akcizą – iki 50 % mažesnę, už numatytą ~~1610~~ straipsnyje cigaretėms, pagamintoms smulkių gamintojų, kurių kiekvieno metinė produkcija neviršija 500 tonų, ir vartojamoms tolimiausiuose Azorų ir Madeiros salų regionuose.~~

~~2. Nukrypstant nuo 10 straipsnio, Prancūzija nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2015 m. gruodžio 31 d. gali toliau taikyti sumažintą akcizo tarifą cigaretėms, išleistoms vartoti Korsikos departamentuose, neviršijant metinės 1 200 tonų kvotos. Sumažintas tarifas yra:~~

- ~~a) iki 2012 m. gruodžio 31 d., ne mažiau kaip 44 % kainos tų cigarečių, kurios patenka į paklausiausių tuose departamentuose cigarečių kainų kategoriją;~~
- ~~b) nuo 2013 m. sausio 1 d., ne mažiau kaip 50 % vidutinės svartinės mažmeninės vartojimui išleistų cigarečių pardavimo kainos; šis akcizas neturi būti mažesnis kaip 88 EUR už 1000 cigarečių, neatsižvelgiant į vidutinę svartinę mažmeninę pardavimo kainą;~~
- ~~e) nuo 2015 m. sausio 1 d., ne mažiau kaip 57 % vidutinės svartinės mažmeninės vartojimui išleistų cigarečių pardavimo kainos; šis akcizas neturi būti mažesnis kaip 90 EUR už 1000 cigarečių, neatsižvelgiant į vidutinę svartinę mažmeninę pardavimo kainą;~~

54 SKYRIUS

KITAM NEI CIGARETĖS APDOROTAM TABAKUI TAIKOMOS NUOSTATOS

1913 straipsnis

Toliau išvardytoms Sąjungoje pagamintoms, ~~taip pat~~ arba iš trečiųjų šalių importuoto apdoroto tabako grupėms kiekvienoje valstybėje narėje yra taikomas minimalus akcizas, kaip nustatyta 2014 straipsnyje:

- a) cigarams;
- b) ~~#~~ cigarilėms;
- ~~c) susmulkintam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukti~~ smulkintam suktinių tabakui .
- ~~d) kitam rūkomajam tabakui kitoms rūkomojo tabako rūšims.~~

↓ naujas

- e) kaljanų tabakui;
- f) kaitinamajam tabakui;
- g) kitam apdorotam tabakui.

↓ 2011/64/ES (pritaikytas)
⇒ naujas

2014 straipsnis

1. Valstybės narės taiko akcizą kitam nei cigaretės apdorotam tabakui , kuris gali būti:

- a) *ad valorem* ~~mokestis~~ akcizas , apskaičiuojamas pagal kiekvieno ~~produkto~~ gaminio maksimalią mažmeninę pardavimo kainą, laisvai nustatomas Sąjungoje įsisteigusių gamintojų ir importuotojų iš trečiųjų šalių, taikomas pagal 2515 straipsnio nuostatas; arba
- b) specifinis akcizas, išreiškiamas suma už kilogramą ~~mokestis,~~ skaičiuojamas ~~produkto kilogramui~~ arba, cigaru, ~~#~~ cigarilių, ir kaitinamojo tabako atveju ~~tam tikram vienetų kiekiui~~ – už nurodytą vienetų skaičių ; arba
- c) derinys, apimantis *ad valorem* ir specifinio akcizų elementus.

Kai taikomas *ad valorem* arba kombinuotasis akcizas, valstybės narės gali nustatyti minimalų akcizo dydį.

2. Mišrusis akcizo ~~mokestis~~ as (~~specifinis akcizas ir (arba) ad valorem akcizas,~~ išskyrus PVM), skaičiuojamas procentais, išreikštas procentine dalimi, suma už vieną

produkto kilogramą arba nurodytą nustatytą produkto vienetų kiekį skaičių , negali būti mažesnis negu šie ~~nustatyti~~ tarifai arba minimalūs dydžiai , nustatyti :

a)	~~cigarams ar cigarilėms~~	:	~~5~~ ⇒ 40 ⇐ % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba ☒ Sąjungos tarifas – ☒ ~~12~~ ⇒ 143 ⇐ EUR už 1 000 vienetų arba vieną kilogramą ⇒ , pakoreguotas pagal 12 straipsnį ⇐;
<u>b)</u>	☒ cigarilėms ☒	:	⇒ 40 % ⇐ ☒ mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – ☒ ⇒ 143 EUR ⇐ ☒ už 1 000 vienetų arba vieną kilogramą ☒ ⇒ , pakoreguotas pagal 12 straipsnį ⇐;
<u>cb)</u>	☒ smulkintam suktinių tabakui ☒ ~~susmulkintam rūkomajam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukti~~	:	~~40~~ ⇒ 62 ⇐ % išleisto vartoti ~~susmulkinto rūkomojo tabako, kuris skirtas cigaretėms sukti~~ , ☒ smulkinto suktinių tabako ☒ vidutinės svertinės mažmeninės pardavimo kainos, arba ☒ Sąjungos tarifas – ☒ ~~40~~ ⇒ 215 ⇐ EUR už vieną kilogramą ⇒ , pakoreguotas pagal 12 straipsnį ⇐;
<u>de)</u>	~~kitoms rūkomajame tabakuie rūšims~~	:	~~20~~ ⇒ 50 ⇐ % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba ☒ Sąjungos tarifas – ☒ ~~22~~ ⇒ 143 ⇐ EUR už vieną kilogramą ⇒ , pakoreguotas pagal 12 straipsnį ⇐ <u>;</u>
⇒ e) ⇐	⇒ kaljanų tabakui ⇐	⇒ : ⇐	⇒ 50 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 107 EUR už kilogramą, pakoreguotas pagal 12 straipsnį; ⇐
⇒ f) ⇐	⇒ kaitinamajam tabakui ⇐	⇒ : ⇐	⇒ 55 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 108 EUR už 1 000 vienetų, pakoreguotas pagal 12 straipsnį; 55 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 155 EUR už kilogramą, pakoreguotas pagal 12 straipsnį; ⇐
⇒ g) ⇐	⇒ kitam apdorotam tabakui ⇐	⇒ : ⇐	⇒ 50 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 143 EUR už kilogramą, pakoreguotas pagal 12 straipsnį. ⇐

~~Nuo 2013 m. sausio 1 d. mišrusis akeizas susmulkintam rūkomajam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukti, sudaro ne mažiau kaip 43 % išleisto vartoti susmulkinto rūkomojo tabako, kuris skirtas cigaretėms sukti, vidutinės svertinės mažmeninės pardavimo kainos arba yra ne mažesnis kaip 47 EUR už kilogramą.~~

~~Nuo 2015 m. sausio 1 d. mišrusis akeizas susmulkintam rūkomajam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukti, sudaro ne mažiau kaip 46 % išleisto vartoti susmulkinto rūkomojo tabako, kuris skirtas cigaretėms sukti, vidutinės svertinės mažmeninės pardavimo kainos arba yra ne mažesnis kaip 54 EUR už kilogramą.~~

~~Nuo 2018 m. sausio 1 d. mišrusis akeizas susmulkintam rūkomajam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukti, sudaro ne mažiau kaip 48 % išleisto vartoti susmulkinto rūkomojo tabako, kuris skirtas cigaretėms sukti, vidutinės svertinės mažmeninės pardavimo kainos arba yra ne mažesnis kaip 60 EUR už kilogramą.~~

~~Nuo 2020 m. sausio 1 d. mišrusis akeizas susmulkintam rūkomajam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukti, sudaro ne mažiau kaip 50 % išleisto vartoti susmulkinto rūkomojo tabako, kuris skirtas cigaretėms sukti, vidutinės svertinės mažmeninės pardavimo kainos arba yra ne mažesnis kaip 60 EUR už kilogramą.~~

Vidutinė svertinė mažmeninė pardavimo kaina apskaičiuojama pagal išleisto vartoti smulkinto suktinių tabako susmulkinto rūkomojo tabako, kuris skirtas cigaretėms sukti, bendrą vertę, grindžiamą mažmenine pardavimo kaina, įskaitant visus mokesčius, padalytą iš viso išleisto vartoti smulkinto suktinių tabako susmulkinto rūkomojo tabako, kuris skirtas cigaretėms sukti, kiekio. Ji nustatoma kiekvienais metais ne vėliau kaip kovo 1 d. remiantis duomenimis, susijusiais su visais tokiais praėjusių kalendorinių metų išleistais vartoti kiekiais.

3. 1 ir 2 dalyse nurodyti tarifai arba sumos galioja visiems ~~produktams~~ gaminiams , priskiriamais atitinkamai apdoroto tabako grupei, neskirstant kiekvienoje grupėje ~~produktų~~ gaminių pagal kokybę, pateikimą, kilmę, panaudotas medžiagas, dalyvaujančių įmonių firmų savybes ar kurį nors kitą kriterijų.

↓ naujas

4. Nukrypstant nuo 2 dalies, nuo 2028 m. sausio 1 d. iki 2029 m. gruodžio 31 d. valstybės narės užtikrina, kad cigarams arba cigarilėms taikomi akcizų tarifai būtų ne mažesni kaip 12 EUR už 1 000 vienetų arba už vieną kilogramą, arba 5 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, kitam rūkomajam tabakui ir kaljanų tabakui – ne mažesni kaip 88 EUR už 1 000 vienetų arba 125 EUR už vieną kilogramą arba 45 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, kaitinamajam tabakui – ne mažesni kaip 22 EUR už vieną kilogramą arba 20 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, o kitam apdorotam tabakui – ne mažesni kaip 0 EUR už vieną kilogramą arba 0 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius.

5. Nukrypstant nuo 2 dalies, nuo 2030 m. sausio 1 d. iki 2031 m. gruodžio 31 d. valstybės narės užtikrina, kad cigarams arba cigarilėms taikomi akcizų tarifai būtų ne mažesni kaip 71,5 EUR už 1 000 vienetų arba už vieną kilogramą, arba 20 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, kitam rūkomajam tabakui – ne mažesni kaip 71,5 EUR kilogramą arba 25 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, kaljanų tabakui – ne mažesni kaip 54 EUR už kilogramą arba 25 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, kaitinamajam tabakui – ne mažesni kaip 98 EUR už 1 000 vienetų arba 140 EUR už kilogramą, arba 50 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, o kitam apdorotam tabakui – ne mažesni kaip 71,5 EUR už vieną kilogramą arba 25 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius.

↓ 2011/64/ES (pritaikytas)

~~4. Nukrypstant nuo 1 ir 2 dalių, Prancūzija nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2015 m. gruodžio 31 d. gali toliau taikyti sumažintą akcizo tarifą apdorotam tabakui (išskyrus cigaretes), išleistam vartoti Korsikos departamentuose. Sumažintas tarifas yra:~~

a)	~~eigarams ir cigarilėms~~	÷	~~ne mažiau kaip 10 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius;~~
b)	~~susmulkintam rūkomajam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukti~~	÷	~~i) iki 2012 m. gruodžio 31 d. — ne mažiau kaip 27 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius;~~ ~~ii) nuo 2013 m. sausio 1 d. — ne mažiau kaip 30 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius;~~ ~~iii) nuo 2015 m. sausio 1 d. — ne mažiau kaip 35 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius;~~
e)	~~kitam rūkomajam tabakui~~	÷	~~ne mažiau kaip 22 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius.~~

↓ naujas

6 SKYRIUS

SU TABAKO GAMINIAIS SUSIJUSIEMS GAMINIAMS TAIKOMOS NUOSTATOS

21 straipsnis

Toliau išvardytoms Sąjungoje pagamintų arba iš trečiųjų šalių importuotų su tabako gaminiais susijusių gaminių grupėms kiekvienoje valstybėje narėje yra taikomas minimalus akcizas, nustatytas 22 straipsnyje:

- a) elektroninių cigarečių skysčiams;
- b) nikotino maišeliams;
- c) kitiems nikotino turintiems gaminiams.

22 straipsnis

1. Valstybės narės taiko akcizą su tabako gaminiais susijusiems gaminiams, kuris gali būti vienas iš šių:

- a) *ad valorem* akcizas, apskaičiuojamas pagal kiekvieno gaminio maksimalią mažmeninę pardavimo kainą, laisvai nustatomas Sąjungoje įsisteigusiu gamintojų ir importuotojų iš trečiųjų šalių, taikomas pagal 25 straipsnio nuostatas,
- b) specifinis akcizas, išreikštas suma už vieną kilogramą,
- c) derinys, apimantis *ad valorem* ir specifinio akcizų elementus.

Kai taikomas *ad valorem* arba kombinuotasis akcizas, valstybės narės gali nustatyti minimalų akcizo dydį.

2. Mišriojo akcizo, taikomo elektroninių cigarečių skysčiams, bendra vertė, išreikšta procentine dalimi arba suma už vieną mililitrą, negali būti mažesnė negu šie nustatyti tarifai arba minimalūs dydžiai:

a) skysčiams, kurių sudėtyje yra nuo 0 mg nikotino viename mililitre iki ne daugiau kaip 15 mg nikotino viename mililitre – 20 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 0,12 EUR už vieną mililitrą, pakoreguotas pagal 12 straipsnį;

b) skysčiams, kurių sudėtyje yra daugiau kaip 15 mg nikotino viename mililitre – 40 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 0,36 EUR už vieną mililitrą, pakoreguotas pagal 12 straipsnį.

3. Valstybėms narėms leidžiama taikyti pereinamąjį laikotarpį iki 2031 m. gruodžio 31 d., kad būtų pasiekti šio straipsnio 4 dalyje nustatyti tarifai arba minimalios sumos.

Nuo 2030 m. sausio 1 d. mišrusis akcizas, išreikštas procentine dalimi arba suma už vieną kilogramą, negali būti mažesnis negu šie nustatyti tarifai arba minimalūs dydžiai:

a) nikotino maišeliams – 25 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 71,5 EUR už vieną kilogramą;

b) kitiems nikotino turintiems gaminiams – 25 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius.

4. Nuo 2032 m. sausio 1 d. šio straipsnio 3 dalies pirmame sakinyje nurodytos valstybės narės užtikrina, kad mišrusis akcizas, išreikštas procentine dalimi arba suma už vieną kilogramą, negali būti mažesnis negu šie nustatyti tarifai arba minimalūs dydžiai:

a) nikotino maišeliams – 50 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 143 EUR už vieną kilogramą, pakoreguotas pagal 12 straipsnį;

b) kitiems nikotino turintiems gaminiams – 50 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius.

5. 1–4 dalyse nurodyti tarifai arba sumos galioja visiems gaminiams, priskiriamiems atitinkamai su tabako gaminiams susijusių gaminių grupei, neskirstant kiekvienoje grupėje gaminių pagal kokybę, pateikimą, kilmę, panaudotas medžiagas, dalyvaujančių įmonių savybes ar kurį nors kitą kriterijų.

7 SKYRIUS

ŽALIAVINIAM TABAKUI TAIKOMOS NUOSTATOS

23 straipsnis

Žaliaviniam tabakui, užaugintam Sąjungoje ir importuotam iš trečiųjų šalių, kiekvienoje valstybėje narėje yra taikomas minimalus 0 EUR už vieną kilogramą akcizas.

85 SKYRIUS

APDOROTO TABAKO IR SU TABAKO GAMINIAIS SUSIJUSIŲ GAMINIŲ MAKSIMALIOS MAŽMENINĖS PARDAVIMO KAINOS NUSTATYMAS ~~IR AKCIZO SURINKIMAS, LENGVATOS IR SUGRAŽINIMAS~~

2415 straipsnis

1. Gamintojai arba, prireikus, jų atstovai ar įgaliotieji tarpininkai Sąjungoje ir apdoroto tabako ir su tabako gaminiais susijusių gaminių importuotojai iš trečiųjų šalių gali laisvai nustatyti maksimalią mažmeninę kiekvieno savo ~~produkte~~ gaminio pardavimo kainą kiekvienai valstybei narei, kurioje atitinkami ~~produktai~~ gaminiai turi būti išleisti vartojimui.

Tačiau pirma pastraipa neriboja teisės įgyvendinti nacionalinės teisės normas dėl kainų lygių kontrolės arba nustatytų kainų laikymosi, jeigu minėtosios normos neprieštarauja Sąjungos teisės aktams.

2. Siekdamas palengvinti akcizo taikymą, valstybės narės kiekvienai apdoroto tabako ir su tabako gaminiais susijusių gaminių grupei gali nustatyti mažmeninių pardavimo kainų skalę su sąlyga, kad kiekvienos skalės apimtis ir įvairovė turi faktiškai atitikti Sąjungos kilmės produktų įvairovę.

Kiekviena skalė galioja visiems ~~produktams~~ gaminiams , priskiriamiems apdoroto tabako ir su tabako gaminiais susijusių gaminių grupei, kuriai ji yra nustatyta, neskirstant ~~produktų~~ gaminių arba panaudotų medžiagų pagal kokybę, pateikimą ir kilmę, įmonių charakteristikas arba pagal kuriuos nors kitus kriterijus.

95 SKYRIUS

AKCIZO SURINKIMAS, ATLEIDIMAS NUO JO MOKĖJIMO IR JO SUGRAŽINIMAS

2516 straipsnis

1. ~~Akcizo surinkimo taisyklės derinamos ne vėliau kaip baigiamajame akcizo derinimo etape. Pirmesniame etape akcizas iš esmės surenkamas naudojant fiskalinį ženklimą.~~ Kai ~~jeigu~~ valstybės narės, surinkdamos akcizą, naudoja fiskalinį ženklimą, jos tokius ženklus privalo pateikti kitų valstybių narių gamintojams ir tiekėjams. Kai ~~v~~ valstybės narės, kurios akcizui surinkti naudoja kitokias priemones, jos užtikrina, kad tokios priemonės nekeltų prekybos administracinių arba techninių kliūčių.

2. Detalios akcizo taikymo ir mokėjimo taisyklės apdoroto tabako ir su tabako gaminiais susijusių gaminių importuotojams ir Sąjungos gamintojams taikomos atsižvelgiant į 1 dalyje nustatytą sistemą.

↓ naujas

1. Kai valstybės narės žaliaviniam tabakui taiko akcizą, jos gražina akcizo sumą, kuri buvo sumokėta už žaliavinį tabaką, panaudotą apdorotam tabakui gaminti.

Valstybės narės nustato sąlygas ir formalumus, kurių reikia laikytis gražinant sumokėtą akcizą.

↓ 2011/64/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

2. Toliau išvardyti produktai gali būti neapmokestinami akcizu, arba už juos sumokėtas akcizas gali būti gražintas:

a) denatūruotas apdorotas tabakas, naudojamas pramonėje arba sodininkystėje;

~~b) apdorotas tabakas, kuris sunaikinamas esant administracinei priežiūrai;~~

be) apdorotas tabakas ⇒ ir su tabako gaminiais susiję gaminiai, ⇐ ☒ kurie ☒ ~~kuri~~ yra skirti tik moksliniams tyrimams ir tyrimams, susijusiems su produkto kokybe;

ce) apdorotas tabakas ⇒ ir su tabako gaminiais susiję gaminiai ⇐, ☒ kuriuos ☒ ~~kuri~~ perdirba gamintojas.

Valstybės narės nustato sąlygas ir formalumus, kurių reikia laikytis atleidžiant nuo akcizo mokėjimo ir gražinant sumokėtą akcizą.

106 SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

2718 straipsnis

1. Kartą per metus Komisija skelbia mišriojo akcizo tarifams taikomą euro, perskaičiuoto nacionaline valiuta, vertę.

Taikomi tokie valiutų kursai, kurie yra pirmąją spalio mėnesio darbo dieną ir skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* bei taikomi nuo kitų kalendorinių metų sausio 1 d.

2. Valstybės narės gali toliau taikyti tuos akcizo tarifus, kurie galiojo vykdant 1 dalyje numatytą kasmetinį tarifų koregavimą, jeigu, konvertavus eurais išreikštus akcizo tarifus, nacionaline valiuta išreikšti akcizo tarifai padidėtų mažiau nei 5 % arba mažiau nei 5 EUR atsižvelgiant į tai, kuris tarifas yra mažesnis.

2819 straipsnis

1. ⇒ Iki 2032 m. gruodžio 31 d. ir ⇐ ☒ vėliau ☒ ~~ka~~ ~~ketverius~~ ⇒ penkerius ⇐ metus Komisija ⇒ Europos Parlamentui ir ⇐ Tarybai teikia ⇒ šios direktyvos taikymo ⇐ ataskaitą ir atitinkamais atvejais pasiūlymą dėl šioje direktyvoje nurodytų akcizų tarifų ir struktūros.

☒ Komisijos ataskaitoje ☒ ⇒ nagrinėjami minimalūs apmokestinimo lygiai ⇐, ☒ atsižvelgiant į tinkamą vidaus rinkos veikimą ☒, ⇒ visuomenės sveikatą, ⇐ ☒ realią akcizų tarifų vertę ☒ Rengdama ataskaitą Komisija atsižvelgia į tai, ar tinkamai veikia vidaus rinka, į realią akcizų tarifų normą ir platesnius Sutarties ☒ dėl Europos Sąjungos veikimo ☒ tikslus. ⇒ Ataskaitoje įvertinamas žaliaviniam tabakui taikomų nuostatų taikymas ir jų poveikis mokesčių slėpimui ir sukčiavimui. ⇐

↓ naujas

Gavusios prašymą, valstybės narės pateikia Komisijai jų turimą informaciją, reikalingą ataskaitai parengti, įskaitant informaciją, reikalingą kasmet jų teritorijoje surinkto ir mokėtino akcizo sumai palyginti.

↓ 2011/64/ES (pritaikytas)
⇒ naujas

2. 1 dalyje nurodyta ataskaita visų pirma grindžiama valstybių narių pateikta informacija.

3. Komisija, laikydama ~~Tarybos direktyvos 2008/118/EB⁶ 43 straipsnyje~~ ⇒ 30 straipsnio 2 dalyje ⇐ nustatytos ⇒ nagrinėjimo procedūros ⇐ tvarkos, ⇒ priima įgyvendinimo aktus ⇐ ☒, kuriais ☒ sudaro ataskaitai reikalingų statistinių duomenų ⇒, kuriuos turi pateikti valstybės narės, ⇐ sąrašą, išskyrus su atskirais fiziniais asmenimis ar teisiniais subjektais susijusius duomenis. Be duomenų, kurie paprastai prieinami valstybėms narėms, sąraše nurodomi tik tie duomenys, kurių rinkimas ir tvarkymas valstybėms narėms netampa pernelyg didele administracine našta.

~~4. Komisija neskelbia ar kitaip neplatina duomenų, jei dėl to būtų atskleista komercinė, pramoninė ar profesinė paslaptis.~~

↓ naujas

4. Turėtų būti nustatyti minimalūs naujų tabako ir nikotino turinčių gaminių apmokestinimo lygiai siekiant sumažinti esamus mokesčių skirtumus, kartu atsižvelgiant į dabartines ir būsimas rinkos tendencijas. Komisija nepagrįstai nedelsdama peržiūri šią direktyvą, atsižvelgdama į būsimą Direktyvos 2014/40/ES (Tabako gaminių direktyvos) peržiūrą, ir apsvarsto galimybę suvienodinti įvairių kategorijų gaminių apmokestinimo lygius, padidinant atitinkamai 20 straipsnio 2 dalies f punkte ir 22 straipsnyje nurodytus minimalius kaitinamojo tabako ir su tabaku susijusių gaminių apmokestinimo lygius.

---

⁶

~~OL L 9, 2009 1 14, p. 12.~~

↓ naujas

29 straipsnis

1. Komisijai padeda Akcizų komitetas, įsteigtas pagal Direktyvos (ES) 2020/262 52 straipsnio 1 dalį. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

30 straipsnis

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. Įgaliojimai priimti 12 straipsnio 5 dalyje nurodytus deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikui.
3. Taryba gali bet kada atšaukti 12 straipsnio 5 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama praneša Tarybai.
6. Pagal 12 straipsnio 5 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Tarybai apie šį aktą dienos Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.
7. Komisija informuoja Europos Parlamentą apie Komisijos deleguotųjų aktų priėmimą, bet kokį prieštaravimą jų atžvilgiu ar Tarybos sprendimą atšaukti deleguotuosius įgaliojimus.

↓ 2011/64/ES

31~~20~~ straipsnis

↓ naujas

1. Valstybės narės iki 2027 m. gruodžio 31 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi 1 straipsnio, 2 straipsnio 1 dalies e, f ir g punktų, 2 straipsnio 2–5 dalių, 4 straipsnio 1 dalies a punkto, 4 straipsnio 2 dalies, 6–12 straipsnių, 16 ir 17 straipsnių, 19 straipsnio e, f ir g punktų, 20 straipsnio 1 dalies b punkto, 20 straipsnio 2, 4 ir 5 dalių, 21–24 straipsnių, 25 straipsnio 2 dalies, 26 straipsnio ir 28 straipsnio 1 dalies. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Tas nuostatas jos taiko nuo [2028 m. sausio 1 d.].

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Jos taip pat turi įtraukti teiginį, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvą, kurią panaikina ši direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Nuorodos darymo tvarką ir minėto teiginio redakciją nustato valstybės narės.

↓ 2011/64/ES (pritaikytas)
⇒ naujas

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

~~3221~~ straipsnis

~~Direktyvos 92/79/EEB, 92/80/EEB ir 95/59/EB su pakeitimais, padarytais I priedo A dalyje išdėstytais direktyvomis,~~ Direktyva 2011/64/ES yra panaikinama nuo 2028 m. sausio 1 d. nedarant poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais ir taikymo pradžios datomis terminais, nustatytais , nurodytais   Direktyvos 2011/64/ES I priedo B dalyje.

Nuorodos į panaikintas direktyvas laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir aiškinamos pagal II priede pateiktą atitikties lentelę.

~~3322~~ straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ~~2011 m. sausio 1 d.~~

↓ naujas

2 straipsnio 1 dalies a–d punktai, 3 straipsnis, 4 straipsnio 1 dalies b punktas, 4 straipsnio 3 dalis, 5, 13, 14, 15 ir 18 straipsniai, 19 straipsnio a–d punktai, 20 straipsnio 1 dalies a ir c punktai, 20 straipsnio 3 dalis, 25 straipsnio 1 dalis, 27 straipsnis ir 28 straipsnio 2 dalis taikomi nuo 2028 m. sausio 1 d.

↓ 2011/64/ES

~~3423~~ straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė